

СУЧАСНІ
НЕТРАДИЦІЙНІ
РЕЛІГІЙНІ
ВЧЕННЯ

ВІТАЛІЙ ДМИТРЕНКО
ОЛЕКСАНДР ЛУК'ЯНЕНКО

СУЧАСНІ
НЕТРАДИЦІЙНІ
РЕЛІГІЙНІ ВЧЕННЯ

MODERN
NON-TRADITIONAL
RELIGIOUS DOCTRINES

Міністерство освіти і науки України
Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
Факультет технологій та дизайну
Кафедра культурології та методики викладання культурологічних дисциплін

ВІТАЛІЙ ДМИТРЕНКО
ОЛЕКСАНДР ЛУК'ЯНЕНКО

СУЧАСНІ
НЕТРАДИЦІЙНІ
РЕЛІГІЙНІ ВЧЕННЯ

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК З ДИСЦИПЛІНИ

Полтава
ПНПУ імені В. Г. Короленка
2017

Ministry of Education and Science of Ukraine
Poltava V.G. Korolenko National Pedagogical University
Faculty of Technology and Design
Sub-Department of Culturology and Methods of Teaching of Cultural Subjects

VITALIY DMYTRENKO
OLEKSANDR LUKYANENKO

MODERN
NON-TRADITIONAL
RELIGIOUS DOCTRINES

TEXTBOOK OF DISCIPLINE

Poltava
PNPU
2017

УДК 239+279+29“712”(075.8)=161.2=111

ББК 86.391я73

С 91

Сучасні нетрадиційні релігійні вчення: Методичний посібник для студентів спеціальності 034 Культурологія освітньо-кваліфікаційного рівня магістр / Укладачі: В. А. Дмитренко, О. В. Лук'яненко. — Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2017 — 120 с.

Рецензенти

Петренко І. М. – доктор історичних наук, професор кафедри педагогіки та суспільних наук ВНЗ Укооспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Блоха Я. Є. – кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії ПНПУ імені В. Г. Короленка

Затверджено Вченою радою
Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка

Протокол № 11 від 23 лютого 2017 р.

Посібник розроблений у межах науково-дослідної роботи кафедри культурології

ПНПУ імені В. Г. Короленка

«Регіональні виміри повсякденної культури України XVIII-XX століть».

© Дмитренко В.А., 2017

© Лук'яненко О.В., 2017

© ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2017

UDC 239+279+29“712”(075.8)=161.2=111

Modern non-traditional religious doctrines: Textbook of discipline of the Master's Program for the educational qualification 034 Cultural Studies / Compiled by V. A. Dmytrenko, O. V. Lukyanenko. – Poltava, PNP, 2017 – 120 p.

Reviewers:

Petrenko I. M. – Dr. Sc. in History, Professor of the sub-department of Education and Social Sciences in the University of the Ukrainian cooperation Union “Poltava University of Economics and Trade”

Blokha Ya. Ye. – PhD in Philosophy, assistant professor of the sub-department of philosophy in Poltava V. G. Korolenko National Pedagogical University

Approved by the Academic Council
of Poltava V. G. Korolenko National Pedagogical University

The protocol # 11 from 23, February, 2017

*The textbook is written within the research work
“Regional dimension of the everyday culture of Ukraine of XVIII-XX centuries”.
of the Department of Cultural Studies of PNP*

© Dmytrenko V. A., 2017

© Lukyanenko O. V., 2017

© PNP, 2017

ЗМІСТ

ВСТУП	8
ОПОРНІ КОНСПЕКТИ ЛЕКЦІЙ З ПИТАННЯМИ ДО САМОКОНТРОЛЮ	16
ВСТУП ДО КУРСУ. ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ТРАКТУВАННЯ НЕТРАДИЦІЙНОЇ РЕЛІГІЙНОЇ СИСТЕМИ.	17
НЕОХРИСТИЯНСТВО.	24
НЕОІНДУЇЗМ.	32
НЕОБУДДИСТСЬКІ ТЕЧІЇ	38
ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СИНТЕТИЧНИХ РЕЛІГІЙ	47
СИНТЕТИЧНІ РЕЛІГІЇ СУЧАСНОСТІ	51
ЕЗОТЕРИЧНІ ОБ'ЄДНАННЯ.	57
ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА САЙЄНТОЛОГІЧНИХ РУХІВ	62
САЙЄНТОЛОГІЧНІ ОБ'ЄДНАННЯ СУЧАСНОСТІ	65
ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НЕОЯЗИЧНИЦЬКИХ (РІДНОВІРСЬКИХ) РУХІВ	69
ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	74
ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	95
ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ	103
РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ	117
ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ СТУДЕНТІВ	117

CONTENTS

INTRODUCTION	8
THE OUTLINES OF THE LECTURES WITH THE SELF-CONTROL QUESTION	16
INTRODUCTION TO THE COURSE.	17
BASIC APPROACHES TO THE TREATMENT OF NON-TRADITIONAL RELIGIOUS SYSTEM. NEO-CHRISTIANITY	24
NEO-VEDANTA	32
NEO BUDDHIST FLOWS	38
GENERAL DESCRIPTION OF THE SYNTHETIC RELIGIONS	47
MODERN SYNTHETIC RELIGIONS	51
ESOTERIC ASSOCIATIONS.	57
GENERAL DESCRIPTION OF SCIENTOLOGY MOVEMENT	62
MODERN SCIENTOLOGY ASSOCIATIONS	65
GENERAL DESCRIPTION OF NEO-HEATHEN (RIDNA VIRA) MOVEMENTS	69
THE TOOLS FOR THE PRACTICAL CLASSES	74
THE TOOLS FOR THE INDIVIDUAL WORK	99
TESTS FOR MONITORING THE KNOWLEDGE OF STUDENTS	110
DISTRIBUTION OF POINTS	118
THE SCALE OF ASSESSMENT OF STUDENTS' ACHIEVEMENTS	118

ВСТУП

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Сучасні нетрадиційні релігійні вчення» складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки магістра спеціальності 8.02010101 Культурологія.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є сучасні не-традиційні релігійні вчення.

Міждисциплінарні зв'язки: історія, релігієзнавство, філо-софія, соціологія

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Поняття «нетрадиційна релігійна система».
2. Нетрадиційні релігії сучасності.

INTRODUCTION

The study Program of the optional subjects "Modern non-traditional religious doctrines" is created in accordance with the Master's education and research training programs for the specialty 8.02010101 Culturology.

The subject of the study of the discipline is modern non-traditional religious teachings.

Interdisciplinary connections: history, religion, philosophy, sociology

The program of the discipline consists of the following thematic modules:

1. The conception of the "nontraditional religious system".
2. Non-traditional religions of the modernity.

**Мета та завдання навчальної
дисципліни**

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Сучасні нетрадиційні релігійні вчення» є простежити історичну еволюцію становлення й розвитку сучасних нетрадиційних релігійних систем, їх організаційну структуру, методи діяльності та ідеологічні особливості.

**1.2. Основними завданнями
вивчення дисципліни «Сучасні
нетрадиційні релігійні вчення» є:**

- визначити основні підходи до трактування «релігій Нової доби»;
- прослідкувати особливості класифікації та трактування сучасних нетрадиційних релігійних систем;
- виявити специфічні атрибути у становленні й еволюції сучасних нетрадиційних релігійних систем;
- сформувати у студентів вміння й навички застосування на практиці отриманих знань

**The purpose and objectives of
discipline**

1.1. The goal of teaching of the subject “Modern non-traditional religious doctrines” is to trace the historical evolution of the formation and development of the modern non-traditional religious systems, their organizational structure, methods of work and ideological characteristics.

**1.2. The main objectives of the
discipline “Modern non-traditional
religious doctrines” are:**

- to identify the main approaches to the interpretation of “the New Age religions”;
- to trace the features of classification and interpretation of the contemporary non-traditional religious systems;
- to identify the specific attributes in the formation and evolution of the modern non-traditional religious systems;
- to form students’ abilities and skills of the application of acquired knowledge in practice.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- основні поняття й терміни, проблемне поле;
- етапи становлення «релігій Нової доби»;
- умови й чинники формування нетрадиційних релігійних систем, їхні головні ідеї, та представників;
- методи і прийоми діяльності нетрадиційних релігійних організацій;

вміти:

- розрізняти особливості окремих нетрадиційних релігійних систем сучасності;
- спираючись на знання основних ідей нетрадиційних релігійних систем, чітко формулювати теоретико-методологічні засади їх діяльності;
- пояснити закономірність появи в світовому соціокультурному та релігійному просторі на тому чи іншому етапі його історії відповідних ідей, поглядів, концепцій;
- вести науковий пошук в напрямку дослідження проблем сучасних нетрадиційних релігійних вчень.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин / 4 кредити ECTS.

1.3. As required by the educational and professional program, the students have to:

know:

- basic concepts and terms, and the problem field of the course;
- stages of the development of the “new age religions”;
- conditions and factors in the formation of non-traditional religious systems, their main ideas, and representatives;
- Methods and techniques of the activity of the non-traditional religious organizations;

be able to:

- distinguish certain features of our non-traditional religious systems;
- articulate theoretical and methodological foundations of their activities basing on knowledge of the basic ideas of non-traditional religious systems;
- explain the pattern of occurrence of the the ideas, visions and concepts in the global socio-cultural and religious space at some stages of its history;
- conduct scientific research in the area of of modern non-traditional religious teachings.

The course duration is 120 hours / 4 ECTS credits.

**2. Інформаційний обсяг
навчальної дисципліни****Змістовний модуль №1.**

Поняття «нетрадиційна релігійна
система».

Тема 1.

**Вступ до курсу. Основні підходи
до трактування нетрадиційної
релігійної системи.**

Предмет, мета та завдання курсу
«Сучасні нетрадиційні релігійні
вчення». Проблема визначення
поняття «нетрадиційна релігійна
система». Основні критерії
класифікації нетрадиційних
релігійних систем.

Змістовний модуль №2.

Нетрадиційні релігії сучасності

Тема 1. Неохристиянство.

Характеристика головних нео-
християнських рухів сучасності.
Історія появи, організаційна
структура та головні ідеї нео-
християнських церков: Бог-
ородичної церкви, Церкви Ісуса
Христа, Святих останніх днів,
Церкви Христа, Новоапостольської
церкви, Церкви Нового Єрусалиму.

**2. The information amount of
discipline****Content module №1.**

The conception of the
“nontraditional religious system”.

Topic 1.

**Introduction to the course. Basic
approaches to the treatment of non-
traditional religious
system.**

Subject, goal and objectives of the
course “Modern non-traditional
religious doctrines”. The problem of
the definition of “nontraditional
religious system”. The main criteria for
the classification of non-traditional
religious systems.

Content module №2.

**Nontraditional religions of the
modernity**

Topic 1. Neo-Christianity.

Characteristics of main neo-christian
movements of our time. The story of
the organizational structure and the
main ideas of non-Christian churches:
the Church of Mother of God
(Bohorodichnaya Church), The Church
of Jesus Christ of the Latter-day
Saints, the Church of Christ, New

Apostolic Church, the Church of the New Jerusalem.

Тема 2. Неоіндуїзм.

Характеристика головних неоіндуїстських рухів сучасності. Історія появи, організаційна структура та головні ідеї. Міжнародне товариство свідомості Крішни. Трансцендентальна медитація. Ошо-центр. Сахаджа йога.

Тема 3. Необуддистські течії.

Характеристика головних необуддистських рухів сучасності. Історія появи, організаційна структура та головні ідеї. Дзен-буддизм. Нітірен. АУМ Сінрікьо.

Тема 4. Загальна характеристика синтетичних релігій.

Характеристика головних синтетичних релігійних вчень сучасності. Історія появи, організаційна структура та головні ідеї. Методи роботи.

Тема 5. Синтетичні релігії сучасності.

Велике Біле Братство та його діяльність в Україні. Церква

Topic 2. Neo-Vedanta.

Characteristics of the main neo-Hindu movements of our time. The history of the organizational structure and main ideas. International Society for Krishna Consciousness. Transcendental Meditation. Osho center. Sahaja Yoga.

Topic 3. Neo-Buddhist doctrines

Characteristics of main neo-Buddhist movements of our time. The history of the organizational structure and main ideas. Zen Buddhism. Nichiren. Aum Shinrikyo.

Topic 4 Overview of the synthetic religions.

Characteristics of the main synthetic religious teachings of today. The history of the organizational structure and main ideas. Methods of work.

Topic 5. Synthetic religion of the modernity.

Great White Brotherhood and its activities in Ukraine. Unification

уніфікації. Всесвітня віра багаї – одна з перших спроб інтелектуального об'єднання людства.

Тема 6. Езотеричні об'єднання.

Характеристика головних езотеричних об'єднань. Історія появи, організаційна структура та головні ідеї. Методи роботи. Теософія. Братство Грааля.

Тема 7. Загальна характеристика сайєнтологічних рухів.

Характеристика головних саєнтологічних рухів сучасності. Історія появи, організаційна структура та головні ідеї. Методи роботи.

Тема 8. Сайєнтологічні об'єднання сучасності.

Діанетика або сайєнтологія. Вчення Рона Хаббарда в сучасному світі та Україні. Ернст Холмс та його наука розуму. Християнська наука.

Тема 9. Загальна характеристика неоязичницьких (рідновірських) рухів.

Характеристика головних неоязичницьких рухів сучасності. Історія появи, організаційна структура та

Church. Baha'i World Faith as one of the first attempts of intellectual unification of mankind.

Topic 6. Esoteric associations.

Characteristics of main esoteric associations. The history of the organizational structure and main ideas. Methods of work. Theosophy. Brotherhood of the Holy Grail.

Topic 7. The general description of the Scientology movements.

Characteristics of the main Scientology movements of our time. The history of the organizational structure and main ideas. Methods of work.

Topic 8. The Scientology movements of the modernity.

Dianetics or Scientology. Teaching of Ron Hubbard in the modern world and Ukraine. Ernest Holmes and his science of the mind. Christian Science.

Topic 9. General characteristics of neo-heathen (ridnoviry) movements.

Characteristics of the main movements of the contemporary neo-heathen. The history of the structure

головні ідеї. Методи роботи. Неоязичництво в Західній Європі та Україні – порівняльна характеристика.

Тема 10. Неоязичницькі організації в Україні.

Професор Володимир Шаян та його Рідна віра. РУНВіра Лева Силенка. Ладовіра. Собор Рідної віри.

and main ideas. Methods of work. Comparative characteristics of the Neopaganism in Western Europe and in Ukraine.

Topic 10. The neo-heathen movements in Ukraine.

Professor Volodymyr Shayan and his Ridna Vira. RUNVira of Lev Sylenko. Ladovira. The Union of the Ridna Vira.

3. Рекомендована література

Recommended reading

1. Гуцуляк О. Неязичництво другої половини ХХ сторіччя як парадигма свідомості суб'єкта цивілізаційно-культурного процесу / О.Гуцуляк // Людина і політика. – 2000. - № 3. - С.64-68.
2. Докаш В.І. Загальне релігієзнавство: навчальний посібник для студентів вузів / В.І.Докаш. - Чернівці: Наші книги, 2012. - 784 с.
3. Дудар Н.П. Нові релігійні течії: український контекст: огляд, документи, переклади / Н.П.Дудар, Л.О.Филипович. - К.: Наукова думка, 2000. - 132 с.
4. Єленський В.Є. Саєнтологія в Україні: Віровчення і практика релігійної організації "Церква Саєнтології" та відповідність форм і методів її діяльності чинному в Україні законодавству / В.Є.Єленський, О.Н.Саган. - К.: Швидкий рух, 2007. - 79 с.
5. Здіорук С.І. Суспільно-релігійні відносини: виклики Україні ХХІ століття: Монографія / С.І.Здіорук. - К.: Знання України, 2005. - 552 с.
6. Игнатович А.Н. Лотос и политика: необуддийские движения в общественной жизни Японии / А.Н.Игнатович, Г.Е.Светлов. - М.: Мысль, 1989. - 283 с.
7. Кислюк К.В. Релігієзнавство: навчальний посібник для студентів вузів / К.В.Кислюк, О.М.Кучер. - К.: Кондор, 2004. - 644 с.
8. Лубський В.І. Історія релігій: Підручник для студентів вузів / В.І.Лубський, М.В.Лубська. - К.: Центр навчальної літератури, 2009. - 776 с.
9. Лукашук К.М. Особливості рідновірства в українському неоязичництві / К.М.Лукашук, С.О.Шкіль // Вісник Київського інституту бізнесу та технологій. – 2013. - № 2. - С.134-135.
10. Лук'яненко О.В. Пошуки Бога: теорія та практика морально-етичного руху «Дзвенячі кедри...» – Полтава: «Друкарська майстерня», 2009. – 60 с.

11. Наливайко С. Кришна й Україна / С.Наливайко // Українська газета. – 1994. - №1-2. - С.34-37.
12. Релігієзнавство: підручник для студентів вузів / В.І.Лубський [и др.]. - К.: Центр учбової літератури, 2010. - 447 с.
13. Релігієзнавство: Підручник для студентів вузів / За ред. О.П.Сидоренка. - К.: Знання, 2007. - 469 с.
14. Рижкова С.А. Типологія релігій: Курс загального релігієзнавства: Навчальний посібник для студентів вузів / С.А.Рижкова. - К.: Кондор, 2005. - 447 с.
15. Сайєнтологи прагнуть панування?: Обережно, - "наукові" секти! // Вечірній Київ. - 1997. - 10 черв. - С.5.
16. Фаликов Б. Монастырь на колесах: [кришнаизм] / Б. Фаликов // Наука и религия. – 2010. - №11. - С.44-49.
17. Шнирельман В. Неоязичництво на обширах Євразії: Релігія в сучасному світі / В.Шнирельман // Людина і світ. – 1999. - № 11/12. - С.9-15.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання залік

5. Засоби діагностики успішності навчання
оцінювання виконання домашніх самостійних завдань, тестів та контрольних робіт, виконаних студентами під час практичних занять; оцінювання участі студента у науковій роботі.

4. Form the final control of the training success– the test

5.The means of the diagnostics of the training success:
the evaluation of the individual homework assignments, tests and control works performed by the students during their practical training; the evaluation of students' participation in the scientific work.

ОПОРНІ
КОНСПЕКТИ ЛЕКЦІЙ
З ПИТАННЯМИ
ДО САМОКОНТРОЛЮ

THE OUTLINES
OF THE LECTURES
WITH THE SELF-CONTROL
QUESTION

ВСТУП ДО КУРСУ.
ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО
ТРАКТУВАННЯ
НЕТРАДИЦІЙНОЇ
РЕЛІГІЙНОЇ СИСТЕМИ.

План

1. Питання визначення поняття.
2. Класифікація нових релігійних рухів.

1. Питання визначення поняття

Загальною тенденцією ХХ ст. стало виникнення так званих «не-традиційних релігій», «поза-конфесійних релігій», «нео-релігій», «релігій нової доби», «то-талітарних сект», «нетрадиційних культів».

Підходи до визначення поняття:

Англійський дослідник **Айлін Баркер** визначає «нові релігійні рухи» як малочисельні групи, що можуть з'являтися в межах будь-якої релігії, пропонують зміну в догматах і культі, відчувають вороже ставлення ззовні, атипічні з позиції сталих соціальних інститутів. Він є автором даного терміну.

*INTRODUCTION TO THE
COURSE.*
BASIC APPROACHES TO
THE TREATMENT OF NON-
TRADITIONAL RELIGIOUS
SYSTEM.

Plan

1. The definition.
2. Classification of new religious movements.

1. The definition

The general trend of the twentieth century. The emergence of so-called “non-traditional religions”, “religious non-confession”, “new religions”, “religions of the new age”, “totalitarian sects”, “non-traditional religions”

Approaches to the definition:

The English researcher **Eileen Barker** defines “new religious movements” as certain groups that may appear within any religion, suggest a change in dogma and cult, experiencing hostility from outside, atypical position of stable social institutions. He is the author of the term.

Українські науковці **В. Петрик** та **Е. Ліхтенштейн** дають таке визначення новим релігіям в Україні:

«Це релігійні або містичні організації, що культурно, ментально не вкорінені в Україні, історично не успадковані нашим народом від попередніх поколінь, не притаманні його релігійній духовності».

Релігієзнавчий словник (за ред. А.Колодного):

«Нетрадиційними прийнято називати релігійно-світоглядні вчення, які історично не успадковані від попередніх епох певним етносом, не притаманні його релігійній духовності, культурно, побутово, ментально не вкорінені, але набули значного поширення внаслідок місіонерства проповідників з їх історичної батьківщини».

Причини появи в Україні неорелігій:

- відсутність у суспільстві чітких ціннісних та ідеологічних орієнтирів, які могли б бути основою для самовизначення людини у нових соціальних обставинах;
- загальне зниження легітимності більшості суспільних інститутів (у першу чергу, владних);
- криза традиційних суспільних інститутів

Ukrainian scientists **V. Petryk and E. Likhtenshtein** give such definition of the new religions in Ukraine,

“These are mystical or religious organizations, culturally, mentally not rooted in Ukraine, historically our people didn't inherit them from previous generations and they did not fit Ukrainian religious spirituality.”

Religious Dictionary (ed. A. Kolodnyi) says:

“We name as non-traditional such religious and philosophical doctrines that historically are not inherited from previous eras by the particular ethnic group, that are not inherent to their spirituality, that are not rooted religiously, culturaly, residentially, and mentally, but gained considerable popularity because of missionary preachers from their historical homeland”.

Causes of the popularity of the new religions in Ukraine:

- Lack of clear values and ideological orientations in society that could be the basis for self-determination in the new social circumstances;
- General reduction of the legitimacy of most public institutions (primarily power);
- The crisis of traditional social institutions such as the family, school, etc;

- таких, як сім'я, школа тощо;
- слабкість впливу на населення історичних церков, нерозробленість та невіднайдена традиційними релігіями методів та форм діяльності з «новими» віруючими, які не мали раніше релігійної практики;
- висока активність іноземних місій, засоби агітаційно-пропагандистської роботи з неофітами та фінансові можливості яких значно перевищують ті, якими оперують традиційні церкви;
- міжконфесійні конфлікти та, як наслідок, політизованість релігійних громад;
- невідповідність «мови» проповідей традиційних релігій сьогоднішньому культурологічному контексту;
- конфлікт поколінь: протиставлення совісті - вигоді, такту - нахабству, культури - безкультур'ю;
- специфіка вітчизняного менталітету, який в силу географічного розташування України - її межового стану між Сходом і Заходом, Півднем і Північчю - був відкритий різним впливам.

Специфічні ознаки українських релігій нової доби:

- з'явилися не за умов послаблення традиційної релігійності, не як результат занепаду авторитету традиційних церков, як це відбувалося на Заході. Виникли в період релігійного відродження;
- майже всі неорухи прийшли в Україну

- The weakness of the effect on the population of historic churches, underdevelopment and by the traditional religions of the methods and forms of the cooperation with the "new" believers who had had no religious practice before;
- High activity of foreign missions, means of working with neophytes and financial capabilities of which are much greater than those traditional churches operate;
- Inter-confessional conflict and the consequent politicization of religious communities;
- Inconsistency of the sermons "language" of traditional religions to the today's cultural context;
- Conflict of generations: the opposition of conscience – profit, tact – arrogance, culture – incivility;
- Peculiarities of national mentality, which was open to various influences because of the geographical location of Ukraine – its state boundary between East and West, South and North.

Specific features of the Ukrainian religions of modern times:

- They appeared not in the conditions of the weakening of traditional religion, not as a result of the decline of the authority of traditional churches, as happened in the West. They arose in a period of religious revival;
- Almost all neo religions came to Ukraine

через посередників: не з батьківщини релігійного руху від гуру (учителя), а з інших країн через його західних учнів;
- є сприйняття неорухів частиною віруючих не лише як форми пошуку Бога, Абсолюту, а радше як спосіб розв'язання їх особистих проблем, наприклад, прагнення психічного й фізичного оздоровлення нетрадиційним шляхом (йога, медитація тощо).

2. Класифікація нових релігійних рухів.

За американським дослідником **Теодором Роззак**:

1. Напрями «іудо-християнського пробудження»: секти і комуні руху Ісуса (нові п'ятидесятники), харизматичні конгрегації у християнських церквах;
2. Східні релігії: дзен, тантризм, йога, суфізм, Бахаї, персональні гуру і масові рухи свамі, рух Харе Крішна;
3. Езотеричні дослідження: теософія, каббалізм, астрологія, таро, магія, алхімія;
4. Еупсихологічні терапії: юнгіанська психіатрія, гештальт-психотерапія, семінари Ерхарда, трансперсональна психологія;
5. «Неземне зцілення»: акупунктура,

through intermediaries, not from the country of the religious movement guru (teacher) but from other countries from their Western disciples;
- the perception of the neoreligions by the faithful is a part not only of a form of finding God and the Absolute, but rather is a way to solve their personal problems, such as the desire of mental and physical healing by unconventional (yoga, meditation).

2. Classification of new religious movements.

According to the American researcher **Theodore Roszak**:

1. The groups of "Judeo-Christian awakening": sects and commune movement of Jesus (New Pentecostals), charismatic congregations in Christian churches;
2. Eastern religion: Zen, Tantrism, yoga, Sufism, Baha'i, personal guru and mass movements Swami, Hare Krishna movement;
3. Esoteric studies: theosophy, kabbalizm, astrology, tarot, magic, alchemy;
4. Eupsychological therapy: Jungian psychiatry, Gestalt psychotherapy, Erhard workshops, transpersonal psychology;

гомеопатія, гіпнотерапія, читання аури, іридологія, медична астрологія;

6. Тілесна терапія: сенсорне пробудження, біоенергетика, терапевтична атлетика, соматологія, ергономія;

7. Неопримітивізм і язичництво: чаклунство і шаманізм Кастанеди;

8. Органіцизм: екологічний містицизм, культ природної їжі, біоритміка, фруктові та інші дієти;

9. «Нісенітна наука»: виміри стану свідомості, екстрасенсорні і парапсихологічні дослідження, згадування попереднього життя під гіпнозом, танатологія;

10. Психотроніка: маніпуляції мозком наркотичними засобами;

11. Поп-культура: псевдонаукова фантастика, уфологія у варіанті культу прибульців і «тарілок».

За російським філософом **Л. Мітрохіним**:

1. Культ, які проголошують себе новітніми варіантами християнства, пропонують унікальну «богооткровенну» істину і єдиний шлях спасіння людства (Сім'я любові, Церква Армагедона, Церква живого слова, Церква уніфікації);

2. Культ, які походять зі Сходу (Рух Харе Крішна, Місія божественного світла, дзен-буддизм, організація здоров'я, щастя і святості);

5. "Unearthly healing": acupuncture, homeopathy, hypnotherapy, aura reading, iridology, medical astrology;

6. physical therapy: sensory awakening, bioenergy therapeutic field, somatology, ergonomics;

7. Neo-primitivism and paganism: witchcraft and shamanism of Castaneda;

8. Organicism: ecological mysticism, cult natural food biorythmics, fruit and other diet;

9. "Absurd science": measuring the state of consciousness, psychic and parapsychological research, references to previous life under hypnosis, thanatology;

10. Psychotronics: manipulation of brain drugs;

11. Pop Culture: pseudo-fiction version of UFOlogy in the cult of aliens and "flying saucers"

According to the Russian philosopher **L. Mitrokhin**:

1. Cults who claim to be the latest versions of Christianity, offer a unique "mouthpiece" truth and the only way to save humanity (Family of Love, the Church of Armageddon, Church of the Living Word, the Church of Unification)

2. Cults coming from the East (Hare Krishna Movement, Mission of the Divine Light, Zen Buddhism, the Organization of

3. Об'єднання, які займаються переважно «духовними» вправами, психотерапевтичними сеансами і процедурами на основі релігійних спекуляцій: церква Сінанон, Церква сайєнтологія.

За російським релігієзнавцем **Е.Г.Балагушкіним**:

1. Мілленаристські (протестні) рухи, культи і секти: Діти Бога, Рух Харе Крішна, Рух Ісуса;
2. Релігійно-містичні рухи: Церква Сайєнтології, гуманістична психотерапія, окультні групи;
3. «Нові» «державні релігії» і «малі церкви»: Церква Уніфікації, соккагаккай.

За **українськими релігієзнавцями**:

- 1) Неохристиянські рухи на загальнохристиянській основі: Міжнародна християнська місія, Християнська місія «Емануїл», Армія спасіння, Лівобережна церква Христа, Християнська церква «Калварі Чапел», Спілка християнської міжконфесійної згоди «Лоба», Собор євангельських церков, церква Воскресаючої Богородиці).
- 2) Релігії орієнталістського напрямку (Товариство свідомості Крішни, Товариство Шрі Ауробіндо, Товариство ведичної культури, Міжнародне

Health, Happiness and Holiness);

3. Associations that deal mostly with the “spiritual” exercise, psychotherapy sessions and procedures based on religious speculation: Sinanon church, the Church of Scientology.

According to Russian religious studies by Ye. G. Balagushkin:

1. Millenarian (protest) movements, cults and sects, Children of God, Hare Krishna Movement, the Movement of Jesus;
2. Religious and mystical movements Church of Scientology, humanistic psychotherapy, occult groups;
3. “New” “state religion” and “small church” – Church of Unification.

According to Ukrainian religious studies:

- 1) Neochristian movements in general Christian basis: International Christian Mission, Christian Mission “Emanuil” Salvation Army, Left Bank Church of Christ, Christian Church “Kalvari Chapel”, the Union of Christian Interconfessional Consent “Loga”, Council of Evangelical Churches, the Church of Our Lady Resurrected).
- 2) Religions of the Orientalist direction (Society for Krishna Consciousness, Sri Aurobindo Society, Society for Vedic Culture, International Society “World pure religion”, Zen Buddhism, Tibetan

товариство «Всесвітня чиста релігія», дзен-буддизм, тибетський буддизм, ламаїзм).

3) Езотеричні об'єднання (Реріхівське товариство, Асоціація «Живої етики», Теософія, Братство Грааля).

4) Неоязичництво (Великий вогонь, Собор Рідної віри, Рідна віра, Рун Віра, Ладовірство).

5) Синтетичні неорелігії (Віра Бахаї, Велике Біле братство, Церква уніфікації, Церква єднання).

6) Сайєнтологічні рухи (Діанетика, система Порфирія Іванова, Наука розуму, Християнська наука).

7) Сатанізм.

Buddhism, Lamaism).

3) Esoteric Associations (Roerich Society, Association "Living Ethics", Theosophy, Brotherhood of the Holy Grail).

4) Neopaganism (Great Fire, The Gathering of the Native Faith, Native Faith, Run-Vira, Ladovirstvo).

5) Synthetic neo-religions (Baha'i Faith, Great White Brotherhood, the Church of Unification, Unity Church).

6) Scientology movements (Dianetics system, Porfiri Ivanov, Science of Mind, Christian Science).

7) Satanism.

Питання до самоконтролю:

1. Які Ви знаєте підходи до визначення поняття «нетрадиційні релігійні вчення»?
2. Назвіть специфічні ознаки українських релігій нової доби.
3. Які є підходи до класифікації релігійних рухів?

Question to self-control:

1. What approaches to the definition of "non-traditional religious teachings" do you know ?
2. What are the specific features of Ukrainian religious new age?
3. What are the approaches to classification of the religious movements?

НЕОХРИСТИЯНСТВО*План*

1. Загальні особливості неохристиянських рухів
2. Характеристика окремих неохристиянських об'єднань

1. Загальні особливості неохристиянських рухів

- приведення традиційного християнства до вимог часу;
- базуються на Біблії як на основному віросповідному джерелі і на особі Ісуса Христа як на центральній постаті своїх релігійних доктрин;
- критика ортодоксального християнства за відхід від первісних традицій;
- оголошення своєї церкви виключно істинною;
- досконале знання Біблії з дозволом вільного прочитання її і з власними інтерпретаціями;
- піднесення інтерпретацій до рангу віросповідних джерел.

Неохристиянство від історичного християнства від-різняється своїм розумінням Трійці, природи Ісуса Христа, сутності Святого Духа, пекла й раю тощо.

NEO-CHRISTIANITY*Plan*

1. General features of the neochristian movements
2. Description of the individual associations of the neochristian

1. General features neochristian movements

- bringing Christianity to the traditional requirements of the time;
- based on the Bible as the main source of religious and on the person of Jesus Christ as the central figure of their religious doctrines;
- criticism of orthodox Christianity for departure from primitive traditions;
- the announcement of their church being entirely true;
- a thorough knowledge of the Bible with the permission of free reading it with their own interpretations;
- elevation of interpretations to the rank of religious sources.

Neochristianity is distinguished from historical Christianity by its understanding of the Trinity, the nature of Jesus Christ, the essence of the Holy Spirit, hell and paradise.

В Україні до неохристиянських рухів належать:

- привнесені з-за кордону місії, новітні церкви (Християнська місія «Еммануїл», місія «Армія спасіння», Церква Ісуса Христа Святих останніх днів (мормони), Церква повного Євангелія, Церква Христа, Християнська церква «Хвала і поклоніння», проросійське утворення «Церква Воскресаючої Бого-родиці» (Богородична церква), церква «Альфа і Омега» тощо);

- християнські об'єднання українського походження (Спілка християнської міжконфесійної згоди «Логос», Собор євангельських церков).

2. Характеристика окремих неохристиянських об'єднань

Богородична церква — неохристиянське утворення, яке вважає себе спадкоємицею «Російського самодержавного православия» та його наступниці — Істинноправославної церкви. Богородична церква організаційно формувалася у 1980-х роках у Росії і офіційно зареєстрована в 1992 р. як Церква Божої Матері, що преображається. З 1994 р. її ще називають Російською Маріанською церквою. В Україні общини Богородичної церкви

The Ukrainian Neochristian movements include:

- Introduced from overseas missions and new churches (Christian Mission “Emmanuel”, mission “Salvation Army”, The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints (Mormons), Full Gospel Church, Christ Church, Christian Church “Praise and worship”, pro-Russian institution “Church of the Resurrected Virgin” (Theotokos Church), the church of “Alpha and Omega”, etc.);

- Christian association of Ukrainian origin (Union of Christian interconfessional consent “Logos”, New Life Evangelical Church).

2. Description of the individual associations of the Neochristians

Marian Church is a Neochristian institution, which considers itself the successor of the “Russian autocratic Orthodoxy” and its successor – Truly Orthodox church. Marian church organization was formed in 1980 in Russia and officially incorporated in 1992 as the Church of Our Lady Resurrected. Since 1994, it is called Mariana (Bogorodichnaya) Russian church. In Ukraine, Marian Church community

з'явилися в 1992 р. Виникнення цієї церкви її прихильники пов'язують з початком одкровення Богородиці в 1984 р. старцю Іоанну (Береславському), який нині в чині архієпископа є її главою. Богородична церква проголосила себе Церквою царства Божого, яке Божа Мати за дорученням Святої Трійці має збудувати на Землі, підготувавши другий прихід Ісуса Христа. Своєрідне витлумачення в Богородичній церкві знаходять православне віровчення й обряди. Так, євхаристія розуміється тут як таїнство втілення в людину Христа через Марію. Символіка храму, одягу священнослужителів в Богородичній церкві відображає вшанування Діви Марії. Введено багато нових елементів у культ і літургійні дії. Священики сповідаються перед братами і сестрами. Велика увага приділяється "пластичній молитві", медитації: обов'язково три рази на день твориться розарій — вінок молитов з роздумами про важливі події земного життя Господа й Богородиці. Російську право-славну церкву Богородична церква розглядає як "притулок Сатани", а її патріарха — як "червоного дракона". "Духовним Ізраїлем III Заповіту — є Свята Русь", стверджують ідеологи цієї церкви, а Мати Божа є "Царицею російською і невісткою вінчаною на престол Святої Русі".

appeared in the 1992. The emergence of the church among the supporters is associated with the beginning of the revelations of the Virgin in 1984 to the monk John (Bereslavski), now with the rank of archbishop being its head. Marian church proclaimed itself the Church of the Kingdom of God, which is the Mother of God on behalf of the Holy Trinity should built on Earth, preparing the second coming of Jesus Christ. The interpretation by the Marian Church of orthodox doctrine and rites is peculiar. Thus, the Eucharist is understood here as a mystery embodied in the person of Christ through Mary. The symbolism of the temple and priests wear in a Marian church displays honoring the Virgin Mary. They introduced many new elements in worship and liturgical action. The priests confess before the brothers and sisters. Much attention is paid to "plastic prayer" meditation: they require three times a day Rosary reading – prayer wreath with reflections on the important events of the earthly life of our Lord and God Mother. Russian Orthodox Church sees Marian Church as a "refuge of Satan" and its patriarch - as a "red dragon". "The Spiritual Israel of the III Testament is Holy Rus", say the ideologues of the church, and the Mother of God is the "Queen of Russian and crowned daughter on the Holy throne".

Мормони — члени Церкви Ісуса Христа святих останніх днів, яку в 1830 р. заснував у США Йосиф Сміт. За його твердженням, ангел Мороній, явившись йому, вказав місце, де були дошки з давніми письменами книги ізраїльського пророка Мормона. Перекладена і видана "Книга Мормона" подає життєпис двох давніх народів, які залишили Ізраїль і переселилися в Америку. Будучи стрижневою в поданні віро-повчальних засад церкви, "Книга Мормона" разом з писаннями самого Сміта "Вчення і заповіді", "Дорогоцінна перлина", англійським перекладом "Біблії" короля Якова включаються в мормонський канон.

Віровчення мормонів характеризується синкретичністю. Визнається Трійця, викупна жертва Христа, спасіння, месія. Мормони вважають себе обраними Богом людьми і сподіваються на щасливий кінець свого життя. Вони вірять у дар іномовлення та його тлумачення, божественне одкровення, можливість побудови Сіону на американському континенті. Мормони визнають обряд хрещення через занурення у воду, покаяння.

Церква мормонів має струнку ієрархічну організацію. Її очолює президент, котрий вважається пророком. Він керує громадами з допомогою 12 апостолів, а також кворуму семидесяти, керуючого єпископату та патріарха церкви. Вся

Mormons are the members of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, which was established in 1830 by the US preacher Joseph Smith. According to him, the angel Moroni appeared to him and showed a place where there were boards with inscriptions of book of the the ancient Israeli prophet Mormon. Translated and published, "The Book of Mormon" provides the biography of two ancient peoples who left Israel and moved to America. As the core in presenting the faith-didactic principles of the church, the "Book of Mormon" along with the writings of Smith's "Doctrine and covenants", "Pearl", the English translation Bible of King James is included in the Mormon canon.

Mormon doctrine is characterized by syncretic. Recognized Trinity atoning sacrifice of Christ, salvation, the Messiah. Mormons consider themselves God's chosen people and hope for a happy ending their lives. They believe in the gift broadcasted and its interpretation of divine revelation, the possibility of building Zion in the Americas. Mormons recognize baptism by immersion, penance.

The Mormon Church has a coherent hierarchical organization. It is headed by a president who is considered a prophet. He guides communities through the 12 apostles and seventy quorum, managing bishops and

влада в церкві перебуває в руках священництва мормонів, яке ділиться на Ааронове (молодше) та Мелхиседекове (старше). Основний центр мормонів — м. Солт-Лейк-Сіті, штат Юта (США). В Україні діє 47 громад.

Новоапостольська церква виникла в Англії у 1832 р. як результат релігійного руху за відродження первісного вчення Христа. В наші дні центр церкви розміщено в Цюріху (Швейцарія). Він очолюється першоапостолом, рішення якого з церковних питань є обов'язковими для членів організації. Церковні священнослужителі — єпископ, староста, пастор і проповідник — ведуть богослужіння додатково до своєї професійної діяльності, безоплатно. У церкві виконуються три таїнства: хрещення водою, закарбування Духом Святим і причащення. Новоапостольська церква, за її даними, має 55 тис. парафій у 190 країнах, а кількість її вірних наближається до 8 млн. Парафії Новоапостольської церкви певної країни чи регіону утворюють апостольський округ, керує ним окружний апостол. В Україні на початок 1999 р. зареєстровано 53 громади новоапостольців, утворено апостольські округи з центрами в Києві, Харкові, Одесі, Львові, Запоріжжі, які

the patriarch of the church. All power in the church is in the hands of the Mormon priesthood, which is divided into Aarons (younger) and Melchizedek (elders). The main center of Mormonism is Salt Lake City, Utah (USA). Ukraine has 47 communities.

New Apostolic Church originated in England in 1832 as a result of a religious movement for the revival of the original teachings of Christ. Nowadays, the church center is located in Zurich (Switzerland). It is chaired by the First Apostle whose decisions on religious matters are binding on members. Religious priests – bishops, elders, pastors and preachers – are leading worship in addition to their professional activities, without any payment. The church performed three sacraments: baptism by water, sealing by the Holy Spirit and communion. New Apostolic Church, according to its numbers, has 55 thousand believers. Congregations are present in 190 countries, and the number of faithful is approaching to 8 million. The parishes of the New Apostolic Church of the specific country or region form an apostolic District, managed by the District Apostle. In Ukraine, at the beginning of 1999, there were registered 53 New Apostolic communities, the apostolic districts were formed with centers in Kyiv,

патронуються певними округами Німеччини і Швейцарії. Громади Новоапостольської церкви діють майже в усіх областях України, але найбільш активні вони в Києві (побудована в 1995 р. єдина в Україні культова споруда на Березняках) та у Харкові. Видається журнал "Наша сім'я".

Церква Христа — новітній для України релігійний рух, появу якого ініційовано тут американськими місіонерами з 1989 р. Він має близько 3 млн. послідовників у 109 країнах світу. Церква Христа не становить організаційно єдину церкву. Церква проголошує лише Біблію основою свого віросповідання і діяльності, вимагає від кожного віруючого пильнувати постулати віри, викладені у Святому Письмі, відшукати в ньому первісні християнські ідеали та відтворити їх у своєму житті. Церква протестує проти бюрократичних організаційних пут, тому не має вищих та місцевих органів управління або якогось керівного центру. За кожною громадою (конгрегацією) визнається право автономії, незалежності. Громада керується за місцем своєї реєстрації обраним старійшиною, богослужіння в ній веде місцевий дякон. Відправи у церкві складаються із п'яти ритуалів, що відповідає тексту Святого Письма: спів, молитва, проповідь, складання дарів, ламання хліба та причастя вином. У

Kharkiv, Odesa, Lviv, and Zaporizhzhia, which controlled from the certain districts of Germany and Switzerland. New Apostolic Church communities are almost in all regions of Ukraine, but they are most active in Kyiv (the only religious building in Ukraine built in 1995 at Bereznyaky) and Kharkiv. It publishes the magazine "Our Family".

Church of Christ is a new religious movement for Ukraine, appearance of which was initiated by American missionaries in 1989. It has about 3 million followers in 109 countries. Church of Christ is not a single church organization. Church proclaims the Bible to be the only basis of their religion and requires every believer to observe tenets of faith contained in the Bible, find it primitive Christian ideals and implement them in their life. Church protests against the shackles of bureaucratic organization, so no senior and local management or a management center appear. For each community (congregation) it recognizes the right of autonomy and independence. The community is guided in the place of its registration by a chosen elder, a local deacon conducts worship there. Liturgy in the church consists of five rites, which corresponds to the text of Scripture: singing, prayer, preaching, drawing gifts, breaking bread and communion of the

церкві немає обов'язкового членства. Визнається хрещення лише у свідомому віці, яке проводиться шляхом коротко-часного занурення під воду.

Церква Нового Єрусалиму — послідовники Емануїла Сведенборга (1688-1772), відомого шведського теософа-містика, вченого широкого профілю, котрий свій духовний досвід описав у книзі "Щоденник видінь". Основу віровчення церкви складають 33 томи теологічних творів Сведенборга, зокрема книга "Таємниці неба", "Про небо та його чудеса і про пекло", "Вчення Нового Єрусалиму", які у Швеції довгий час були під забороною, а їхній автор звинувачувався в єресі. Лише після смерті Сведенборга з'являються гуртки його шанувальників. Перший такий гурток заснував у Лондоні Роберт Хіндман. Датою народження Сведенборгської церкви вважається 1788 р. Нині громади сведенборгців діють у різних країнах Європи, Америки. Церква видає журнал «Шлях до себе», має богословські семінарії в Англії, Сполучених Штатах. Громади Нової церкви є у Львові і Донецьку.

wine. The church has no mandatory membership. Baptism is recognized only in conscious age as a short immersion in water.

Church of the New Jerusalem is formed by the followers of Immanuel Swedenborg (1688-1772), the famous Swedish Theosophist-mystic, the broad scientist, whose spiritual experience is described in the book "Diary of visions". The basis of the doctrine of the church is 33 volumes of theological works of Swedenborg, including the book "Secrets of Heaven", "The sky and its wonders and of Hell", "The doctrine of the New Jerusalem", which have long been banned in Sweden and their author was accused of heresy. Only after his death Swedenborg appear circles his fans. The first such group was founded in London by Robert Hindman. The date of birth of the church is considered 1788. Now the communities Church of the New Jerusalem are operating in different countries of Europe and America. Church publishes the magazine "Way to yourself," has theological seminary in Britain and the United States. There are Communities of the Church in Lviv and Donetsk.

Питання до самоконтролю:

1. Назвіть загальні особливості неохристиянських рухів.
2. Охарактеризуйте основні постулати богородичної церкви.
3. У чому сутність віровчення мормонів?
4. Коли і де виникла Новоапостольська церква?
5. У чому особливість організаційної побудови Церкви Христа?
6. Яку Церкву створили послідовники Емануїла Сведенборга?

Question to self-control:

1. What are the common features of the Neochristian movements?
2. Describe the basic tenets of Marian Church.
3. What is the essence of the Latter-day Saints faith?
4. When and where was New Apostolic Church organized?
5. What is the organizational structure of the Church of Christ?
6. Which Church was created by the followers of Immanuel Swedenborg?

НЕОІНДУЇЗМ

План

1. Загальні особливості неоіндуїзму.
2. Характеристика окремих неоіндуїстських об'єднань.

**1. Загальні особливості
неоіндуїзму**

Неоіндуїзм виник у першій половині XIX ст. в рамках індуїзму як його сучасне прочитання для інтелектуалізованих верств Сходу і Заходу. Характерні риси:

- опора на давню ведичну традицію при вдалому використанні досягнень інших культур, цінностей багатьох релігій;

- усі течії неоіндуїзму проголошують себе різними учнівськими наступностями спільної духовної традиції індуїстів, в основі якої лежить принцип монізму, єдності в багатоманітті, в неподільності буття духовного й матеріального, мирського й сакрального;

- у всіх неоіндуїстських вченнях популярні ідеї універсалізму, синкретизму, рівності всіх релігій як пошуків шляхів до Бога, духовного базису в реконструкції суспільства;

- наявність вчителя, майстра (гуру) як проповідника вчення і провідника духовних пошуків

NEO-VEDANTA

Plan

1. General features of Neo-Vedanta.
2. Description of the Neo-Vedanta individual associations

1. General features Neo-Vedanta

Neo-Vedanta emerged in the first half of the XIX century within Hinduism as his contemporary reading for intellectualized segments of East and West society.

Features:

- Reliance on ancient Vedic tradition of successful use in the achievements of other cultures and values of many religions;
- All current Neo-Vedanta claim themselves to be the different continuity of joint Hindu spiritual tradition, which is based on the principle of monism, unity in diversity, the indivisibility of being spiritual and material, secular and sacred;
- In all Neo-Vedanta teachings is a popular idea of universalism and syncretism, equality of all religions as ways of searching for God, a spiritual basis in the reconstruction of society;
- The presence of teachers, master (Guru) as a preacher of the doctrine

особистості, групи, течії.

В Україні неоіндуїзм представлено громадами й центрами Міжнародного товариства свідомості Крішни, Ошо Раджніша, Саї-Баби, Шрі-Чінмоя, Місії «Світло душі», Міжнародного товариства «Всесвітня чиста релігія» (сахаджи), Трансцедентальна медитація та ін.

2. Характеристика окремих неоіндуїських об'єднань

Міжнародне товариство свідомості Крішни (МТСК), або рух «Харе Крішна» є адаптованим до сучасності варіантом однієї з гілок вішнуїзму — релігії чайтанітів, — яку в середині ХХ ст. пропагував Абхай Чаран Де Бхактиведанта Свами Прабхупада (1896-1977). Відомий бізнесмен з Індії в 1966 р. прибув до Америки з метою відродження моральності американського суспільства і розпочав її реалізовувати серед хіпі Нью-Йорку. Наразі у США налічується 100 тисяч кришнаїтів. В Україні перші громади кришнаїтів з'явилися у 1980-х роках, але функціонували вони спочатку нелегально. Лише у 1990 р. було дано дозвіл на їхню діяльність. У 1995 р. офіційно зареєстровано Всеукраїнський центр громад свідомості Крішни, — керівний орган об'єднання 32 громад

and guide in the the spiritual quest of the individual, the group, and the flow.

In Ukraine, Neo-Vedanta is represented by the communities and centers of the International Society for Krishna Consciousness, Osho Rajneesh, Sai Baba, Sri Chinmoy Mission "Light of the soul", the International Society "World pure religion" (Sahaja), transcendental meditation and others.

2. Description of the individual associations Neo-Vedanta

International Society for Krishna Consciousness or movement "Hare Krishna" is adapted to the modern version of one of the branches Vishnuism - Caitanya religion - which is in the middle of the XX century was promoted by Abhay Charan De Bhaktivedanta Swami Prabhupada (1896-1977). A well-known businessman from India in 1966 came to America in order to revive morals of American society and started to implement it among hippies in New York. Currently in the US there are 100 thousand Hare Krishna. In Ukraine, the first community appeared in 1980, but initially they operated illegally. Only in 1990 there was given permission for their activities. In 1995 there was officially registered Ukrainian Center for Krishna Consciousness

послідовників кришнаїзму, котрі діють майже в усіх областях України.

Ядром вчення МТСК є віра в Кришну як у Верховну особу Господа та необхідність відданого служіння йому. Кришнаїти пропагують ведичні знання про космос, людину, суспільство, поширюють ведичну культуру, практикують бхакті-йогу, ведуть праведне життя (не вживають м'яса, риби, яєць, кави, чаю, тютюну, наркотиків, не грають в азартні ігри тощо). Кришнаїти, крім вирішення проблем внутрішнього вдосконалення особи, займаються також благодійництвом. В Україні, зокрема, вони проводять соціально важливі благодійницькі акції "їжа для життя", боротьби з наркоманією, працюють у в'язницях, в інших місцях ув'язнення, поширюють ведичну літературу, проводять фестивалі, лекції тощо.

communities as a governing body of association of 32 communities of the followers of "Hare Krishna" that operate in almost all regions of Ukraine.

The core of the teachings is a faith in Krishna as the Supreme Lord and the need for a person to the devoted service to him. Hare Krishna followers are promoting Vedic knowledge about space, man, society, spreading Vedic culture, practicing bhakti-yoga, lead a righteous life (do not use meat, fish, eggs, coffee, tea, tobacco, drugs, do not play games of chance, etc.). Hare Krishna, in addition to problems of internal improvements of the people are also involved in charity. In Ukraine, in particular, they spend socially important charitable campaign "Food for Life", the fight against drugs, work in prisons in other detention centers, spread Vedic literature, hold festivals, lectures and more.

Трансцендентальна медитація (ТМ)

— один з най-поширеніших східних неорухів у сучасному світі. Базується на техніці глибокого розслаблення та відпочинку, що знімає стрес і поліпшує фізичне й психічне здоров'я людини. В 1960-х роках віра принесена на Захід індійським йогогом та гуру Махаріши Махеш Йоги. Він відомий як персональний гуру ансамблю «Бітлз», що пропагує і практикує вчення власного досвіду про досягнення вищого рівня свідомості, про шлях до досконалості. У 1970-х роках рух ТМ досяг апогею в США, в деяких європейських країнах. Техніку ТМ широко використовували в армії, школах, в'язницях, лікарнях, навіть у церковних громадах як форму психотерапії. Групи ТМ з'явилися і в колишньому СРСР уже після того, як в 1978 р. федеральний суд США визнав ТМ релігійним рухом і заборонив його викладання в недержавних навчальних закладах. Так звані університети ТМ, в яких проводиться навчання і посвячення новонавернених, функціонують і на території України. Через два українських університети (в Києві та Херсоні) близько 5 тис. осіб вже одержали індивідуальну мантру.

Transcendental Meditation (TM) is one of the most common eastern neo-movements in the modern world. Based on the technique of deep relaxation and rest that relieves stress and improves physical and mental health. In the 1960s, brought faith to the West by the Indian yoga and guru Maharishi Mahesh Yogi. He is known as a personal guru of the band "The Beatles", which promoted the teaching and practicing their experience of achieving a higher level of consciousness on the way to perfection. In 1970 TM movement reached its peak in the US and some European countries. TM technique widely used in the military, schools, prisons, hospitals, even in church communities as a form of psychotherapy. TM Group appeared in the former Soviet Union after in 1978 the US federal court acknowledged TM to be a religious movement and banned its teaching at schools. The so-called universities of TM, which provide training and dedication converts, are operating in Ukraine. About 5 thousand people have received individual mantra in two Ukrainian universities (in Kyiv and Kherson).

Послідовники Шрі Сат'ї Саї Баби (народився в 1926 р.). одного з найвідоміших в Індії та й в усьому світі гуру, об'єднані в релігійні центри, розміщені в багатьох країнах, і підпорядковуються ашраму «Прашанті Нілаям» («Обителі повного спокою») — місцю проживання вчителя і паломництва його вірних. Цей ашрам міститься в Південній Індії, недалеко від м.Бангладор. Саї Бабу вважають чудотворцем, аватарою (втіленням) Бога, який зцілює людей і духовно, і фізично. Свою місію Сат'я визначив як ствердження праведності (дхарми), від-родження в людині прагнення до духовності, а в людстві — бажання жити в мирі і співпраці. Сат'я Саї Баба прийшов, щоб об'єднати всіх людей в одну сім'ю, яка б ґрунтувалася на принципах Істини, Праведності, Миру, Любові й Ненасилля. Вчення гуру — не якась нова релігія. Він визнає всі релігії, наявність в них істини, допомогти усвідомити яку і покликаний Саї Баба. Вся діяльність його центрів спрямована на духовну сферу (участь у бхаджанах — у піснеспівах, що славлять Бога і всі релігії, медитації), освіту (безплатні школи, навчальні гуртки тощо) та служіння (допомога

Followers of Sri Sathya Sai Baba (1926-2011) as one of the most famous in India and around the world guru, united in religious centers located in many countries and are subject Ashram "Prashanti Nile" ("Abode of complete rest") – Teacher's place of residence and pilgrimage for his faithful. This contains the ashram in South India, near Banhlador. Sai Baba believed to be a miracle worker, avatar (incarnation) of God who healed people both spiritually and physically. His mission statement identified as righteousness (dharma), the revival of a man striving for spirituality, and humanity – the desire to live in peace and cooperation. Sathya Sai Baba came to unite all people in one family, which would be based on the principles of truth, justice, peace, love and non-violence. Teaching of guru is not some new religion. It recognizes all religions and teh help of Sai Baba is to understand the presence of truth in them.

The activities of the centers aimed at the spiritual sphere (participating in Bhajan – in chants that glorify God and all religions, meditation), education (free schools, educational groups, etc.) and service (helping the sick, the elderly, the mentally retarded, to all those in need). They created the Code of Conduct and the ten principles of life of Sai Baba followers which are similar to the known religious

хворим, людям похилого віку, розумово відсталим, всім нужденним). Вироблений Кодекс поведінки і Десять принципів життя послідовників Саї Баби є подібними до вже відомих релігійних заповідей загальнолюдського змісту. В Україну рух прийшов із Росії в 1990-х роках через Братство відданих Сатья Саї, Товариство ведичної культури Санкт-Петербургу, котрі пере-кладають і видають повчання, афоризми Вчителя, записи бесід з ним

commandments of the universal meaning. To Ukraine, the movement came from Russia in 1990 through the issuance of the Brotherhood of Sathya Sai Baba and the Society of Vedic culture of St. Petersburg, which translated and published teachings, aphorisms of the Teacher, recorded conversations with him.

Центр Шрі Чінмоя (народився в 1931 р.) — індійського поета, музиканта, філософа, спортсмена, громадського діяча в русі миру. У своїх працях «Внутрішня позамежність» (1974), «Медитація» (1978), «Світло Сходу для західного розуму» (1989), «Душа-подорож мого життя» (1991) та інших Шрі Чінмой навчає «шлях серця» — шлях любові, відданості й самозречення, який дає можливість швидко досягти духовного прогресу. Запро-понована вчителем філософія любові відображає найглибший зв'язок людини і Бога, які є аспектами однієї й тієї ж єдиної свідомості. У драмі життя людина ототожнює себе із Всевишнім, усвідомлюючи, що Бог — це найвища сутність людини. Всевишній розкриває себе через людину, котра служить його інструментом для перетворення і вдосконалення світу. Головна мета послідовників вчення — духовне й фізичне вдосконалення особистості через пізнання своєї глибинної суті, духовних істин, пошук, відкриття й виявлення їх у собі. Для цього центри організують і проводять лекції, концерти,

Вселенська чиста релігія, або **Сахаджа йога**, походить з Індії, де в

Sri Chinmoy Centre (1931 – 2007) - Indian poet, musician, philosopher, athlete and public figure in the movement of the world. In his writings, “Meditation” (1978), “Light of the East to the Western mind” (1989), “Soul Journey of My Life” (1991) and other Sri Chinmoy teaches “the way of the heart” - the way of love, devotion and self-denial, which allows you to quickly achieve spiritual progress. The proposed philosophy of love reflects the profound relationship between man and God, and show them as aspects of the same single consciousness. In the drama of life a person identifies himself with the Almighty, knowing that God is the highest essence of man. Almighty reveals himself through a person who serves as his tool to transform and improve the world. The main purpose of the followers of the teachings is a spiritual and physical improvement of the individual through their deep knowledge of the essence of spiritual truths, search, discovery and identifying them inside themselves. The center organize and conduct lectures, concerts, theater performances, tours, sporting events and other free cultural events. To movement came into Ukraine in the late 1980s – early 1990s. Today Centers (communities) of Sri

Universal pure religion, or **Sahaja Yoga** comes from India, where in 1970

1970 р. її засновниця Шрі Матаджи Нірмала Деві (народилася в 1923 р.) відродила давню систему духовного сходження й самооздоровлення — сахаджу йогу. За її вченням, в кожній людині перебуває енергія чистого бажання (кундаліні), яка є відображенням Святого Духа. За допомогою медитації, молитви, специфічного методу, що відкрився Шрі Матаджи, людина самореалізується — усвідомлює власний дух, тобто пробуджує життєві сили кундаліні. Завдяки підйому цієї сили-енергії, котра виходить у вигляді прохолодних вібрацій, у людині ніби народжується світло, в якому вона бачить істинну себе, розуміє, що їй треба робити, тобто стає сама собі майстром (господарем, вчителем), здатним зцілити себе, позбутися багатьох хвороб. Унікальність методу Шрі Матаджи в тому, що він дає змогу підняти кундаліні одночасно в багатьох людей. Ті, хто пробудив її в собі, з'єднуються з космічною всепроникаючою енергією божественної любові, в них з'являється потреба дотримуватися Божих заповідей. Сахаджа йога робить будь-яку релігію внутрішньою, при-родною. Через це вона вважається квінтесенцією всіх релігій,

its founder Nirmala Srivastava (1923-2011) revived the ancient system of spiritual ascent and self-cure known as Sahaja Yoga. According to its teachings, there is pure desire energy (kundalini) in every human, which is a reflection of the Holy Spirit. Through meditation, prayer, a specific method, discovered by Shri Mataji, people can self-fulfil – to understand own spirit that awakens the kundalini vitality. Thanks to the rise of this force-energy which comes in the form of cool vibrations in man, he or she can see the true self through the light, can realize that she or he has to do, that is becomes a master (teacher) that can heal him/herself, get rid of many diseases. Shri Mataji method is unique because it allows to raise the kundalini simultaneously in many people. Those who have awakened it in themselves connect to the pervasive cosmic energy of divine love, there is a need to adhere to God's commandments in them. Sahaja Yoga makes any religion interior and natural. Because of this, it is considered the quintessence of all religions, which combines all the best. Among those who practice Sahaja Yoga are Muslims, Jews, and Christians. The followers of this movement appeared in Ukraine after public speaking of Nirmala Devi in

яка об'єднує в собі все найкраще. Серед тих, хто практикує сахаджу йогу — віруючі мусульмани, іудеї, християни. Послідовники цієї течії з'явилися в Україні після публічних виступів Нірмали Деві в Києві в 1989 році. Створено Український центр сахаджи йоги, в якому навчаються безкоштовно бажаючі отримати реалізацію за методом Шрі Матаджи.

Питання до самоконтролю:

1. Назвіть загальні особливості неоіндуїзму.
2. Охарактеризуйте основні постулати Міжнародного товариства свідомості Крішни.
3. У чому сутність віровчення послідовників Шрі Сат'ї Саї Баби?
4. Коли і де виникла Трансцендентальна медитація?
5. У чому особливість діяльності Центру Шрі Чінмоя чи Ошо-центру?
6. Яку неовіру заснувала Шрі Матаджи Нірмала Деві?

Kyiv in 1989. A Ukrainian Center of Sahaja Yoga teaches everyone willing to get free implementation of Shri Mataji method.

Question to self-control:

1. What are the common features Neo-Vedanta?
2. Describe the basic tenets of the International Society for Krishna Consciousness.
3. What is the essence of dogma followers of Sri Sathya Sai Baba?
4. When and where there Transcendental Meditation society appeared?
5. What are the activities of the Centre Sri Chinmoy Centre or Osho?
6. What neo religion was established by Nirmala Srivastava?

НЕОБУДАДИСТСЬКІ ТЕЧІЇ**NEO BUDDHIST FLOWS**

План

Plan

1. Загальні особливості необуддизму
2. Характеристика окремих необуддистських об'єднань

1. General features of Neo Buddhism
2. Characteristics of some Neo Buddhist associations

1. Загальні особливості необуддизму

1. General features of neo Buddhism

Необуддизм — позначення течій, «що включають в себе елементи буддійського віровчення і практик, але не відносяться до релігійних форм, що мають багатовікову історію в традиційно буддійських країнах».

Neo Buddhism is a term for religious flow “that include elements of Buddhist doctrine and practice, but not related to the religious forms that have a long history in the traditionally Buddhist countries”.

Низка дослідників називає необуддизм «буддизмом неофітів» і відрізняє його від традиційного буддизму «за народженням», розповсюдженого представниками східних діаспор.

A number of researchers call Neo Buddhism “Buddhism converts” and distinguish it from traditional Buddhism “by birth”, distributed by the Eastern diaspora.

Особливості:

Features of the followers:

- 1) обирають буддиське вчення «свідомо»;
- 2) відрізняються більш вільним тлумаченням текстів і традицій;
- 3) часто використовують медитаційні практики як засіб психотерапії для позбавлення людини від емоційних проблем;
- 4) має яскраво виражену місіонерську

- 1) choose the Buddhist doctrine of “knowingly”;
- 2) have more liberal interpretation of texts and traditions;
- 3) meditation practice is often used as a means of therapy to get rid of man from emotional problems;
- 4) has a strong missionary orientation;
- 5) dives in environmental and social

орієнтацію;

5) занурення в екологічні і соціальні процеси;

6) представники небуддизму часто більш терпимі до небуддистських релігійних поглядів і менш жорстко організовані в групи і громади (виняток - терористична організація Аум Сінрікьо);

7) претендують на ортодоксальне тлумачення вчення Будди, поєднуючи в своїх релігійних системах ідеї різних східних традицій, включаючи й християнство.

2. Характеристика окремих небуддистських об'єднань

Дзен-буддизм — одна з найбільш впливових буддистських шкіл на Далекому Сході (Китай, Корея, Японія, В'єтнам). Засновником вважається Боддхидхарма (VI ст.). Дзен визнає реальність феноменального світу, але сприймає його як ілюзорний, ніщо (му). Лише за допомогою медитації можна виявити свою первісну природу, яка є «сутністю будди» (буссо), пробудитися й після цього досягнути істинну природу речей, побачити їхню сутність і усвідомити свою причетність до всього існуючого. Чоловіки і жінки в дзен рівні — однаково можуть стати майстрами

processes;

6) representatives of Neo Buddhism are often more tolerant to Not Buddhist religious beliefs and less tightly organized in groups and communities (exception is Aum Shinrikyo terrorist organization);

7) claim to be orthodox interpretation of the Buddha's teachings, combining his religious ideas of different systems of Eastern traditions, including Christianity.

2. Characteristics of some Neo Buddhist associations

Zen Buddhism is one of the most influential Buddhist schools in the Far East (China, Korea, Japan, and Vietnam). The founder is considered to be Boddhidharma (VI cent.). Zen recognizes the reality of the phenomenal world, but treats it as illusory, nothing (mu). Its original nature can be identified only through meditation, which is "the essence of Buddha" (busso), then there is a wake up and understanding of the true nature of things, the seeing of essence and understanding of one's involvement in all existence. Men and women can both be Zen masters,

дзен, оскільки вони однаково володіють природою пробудження. Один з відомих представників — Д.Т.Судзукі (1870-1966 рр.). В Україні центри дзен-буддизму діють в Києві та Харкові.

Нітірен — одна з найпоширеніших у світі сучасних шкіл японського буддизму. Засновник — бодхісаттва Нітірена (1222-1282 рр.). В основі вчення — пацифізм. Нітірен представлена в Україні духовним Орденем Ніппондзан-Меходзі. Головним ідеологом є Тerasава-сенсей.

Виокремлюють чотири основні етапи розвитку української сангхи Ордену Ніппондзан Мьоходзі. Перший етап – від початку дев'яностих до початку Чеченської війни. Це був час, коли відбувається формування сангхи за рахунок вже існуючих буддистських спільнот. Наприклад, в Донецьку Ніппондзан Мьоходзі отримує розвиток на базі зареєстрованої раніше буддистської спільноти «Махасангха».

На другому етапі Орден включився в антивоєнний рух. Зокрема, у грудні 1994 року він розповсюджував листівки із закликом до ненасильницького вирішення конфлікту, організував Марш материнського співчуття (8 березня - 10 квітня 1995 р.), Широкий

because they have the same nature awakening. One of the prominent representatives is Daisetsu Teitaro Suzuki (1870-1966). In Ukraine, Zen centers operate in Kyiv and Kharkiv.

Nichiren is one of the most popular in the world of modern school of Japanese Buddhism. The founder is Bodhisattva Nichiren (1222-1282). At the heart of teaching there is pacifism. Nichiren represented in Ukraine by the clerical orders of Nipponzan Myōhōji. The main ideologist is Terasava Sensei.

Scientists distinguish four basic stages of development of Ukrainian Sangha Order Nipponzan Myōhōji. The first phase is from the early 1990s to the beginning of the Chechen war. It was a time when the Sangha is formed by the existing Buddhist communities. For example, in Donetsk, Nipponzan Myōhōji was developed on the basis of previously registered Buddhist community "Mahasanhha".

In the second stage the Order joined the anti-war movement. Specifically, in December 1994, it distributed leaflets calling for non-violent conflict resolution, organized a march maternal compassion (March 8 - April 10, 1995), Great Peace March across Eurasia "In the new century without wars

Марш Миру Євразією «В нове сторіччя без воєн і насилля» (6 червня - 12 грудня 1998 р.). Марш Миру охопив велику територію: починаючи з Ясної Паляни і пройшовши через Україну, Чечню, Афганістан, Пакистан, Індію, завершився в місті Лумбіні, Непал. В Україні зорганізовано Фестиваль Миру (6 серпня 2000 р., м. Харків). Він був присвячений пам'яті жертв від вибухів атомних бомб в Хіросімі і Нагасакі. Закінчення другого етапу розвитку української сангхи Ніппондзан Мьоходзі ознаменоване відмовою Дзюнсею Тerasаві у російській візі.

Третій етап – від 2001 року до «Помаранчевої революції». Початком цього етапу був занепад української сангхи Ніппондзан Мьоходзі. Однією з найвизначніших подій цього періоду був Пакистано-Індійський Молитовний Марш Миру, проведений за ініціативою Дзюнсея Тerasаві, і в організації якого активну участь брали монахи з України. Цей Марш Миру було присвячено вирішенню конфлікту між двома країнами, який загрожував війною. Ініціатива була підтримана обома сторонами і 6 серпня 2002 року Марш розпочався у місті Таксила в Пакистані і закінчився через 3 місяці в місті Санча, в Індії. Четвертий період починається з 2004 року. Початком

and violence” (June 6 - 12 December 1998). Peace march covered a large territory: from Yasnaya Polyany and passing through Ukraine, Chechnya, Afghanistan, Pakistan, India, ended in Lumbini, Nepal. In Ukraine. They organized Peace Festival in Kharkiv (August 6, 2000). It was dedicated to the memory of the victims of the atomic bombs in Hiroshima and Nagasaki. The end of the second stage of development of Ukrainian Sangha Nipponzan Myōhōji marked by the rejection of Russian visa to Terasawa Junsei.

The third phase lasted from 2001 to the “Orange Revolution”. The beginning of this stage was the decline of the Ukrainian Sangha Nipponzan Myōhōji. One of the most significant events of this period was the Pakistani-Indian March-Prayer of Peace, an initiative Junsei Terasawa, and the organization is actively involved monks from Ukraine. This Peace March was devoted to resolving the conflict between the two countries, which threatened war. The initiative was supported by both sides and August 6, 2002 Marsh began in Taxila in Pakistan and ended after 3 months in Sancho, India. The fourth period begins in 2004. The beginning of this phase are the events of October - November 2004 in Ukraine, known in

цього етапу є події жовтня – листопада 2004 року в Україні, що відомі в історії під назвою «Помаранчева революція». Ще в лютому – березні 2004 року Дзюнсея Тerasаву було депортовано з території незалежної України у зв'язку з вимогою російської влади. З початком «Помаранчевої революції» українська сангха Ніп-пондзан Мьоходзі бере активну участь у всіх ненасильницьких акціях і народних виступах на Майдані в Києві. Найбільш значимою подією цього періоду є отримання офіційного дозволу на побудову великої ступи в місті Паньковка, де зараз існує зареєстрована громада буддистів Ордену Ніппондзан Мьоходзі. Однак, вірячи встигли закласти лише фундамент Ступи Миру — священний курган, що поєднує всіх людей, які шукають миру та спокою. У квітні в Паньківці закінчився буддійський Марш Миру — разом з японським учителем монахи та учні два тижні мандрували Україною. Після того, як Паньківку захопили силовики, буддистам довелося залишити свої домівки. Згодом Місце Шляху перетворилося на місце проживання силовиків. Військові, що підтримували само-проголошену ЛНР, зайняли невелику оселю, де на час будівництва жили члени громади.

history as the "Orange Revolution." In February – March 2004 Dzyunseya Terasava were deported from the territory of independent Ukraine in connection with the demand of the Russian government. Since the beginning of the "Orange Revolution", Ukrainian Sangha Nipponzan Myōhōji actively participate in all actions and nonviolent popular demonstrations on Independence Square in Kyiv. The most significant event of this period is to obtain official permission to build a large stupa in Pankovka where there is now a registered community of Nipponzan Myōhōji Buddhist Order. However, believers only managed to lay the foundation of the Peace Pagoda – the sacred mound, combining all people seeking peace and tranquility. In April, Buddhist Peace March finished in Pankivka after Japanese teacher, monks and disciples had traveled across Ukraine for two weeks. After security forces took Pankivka, Buddhists had to leave their homes. Subsequently the Place of the Way turned into a residence of the security forces. The military, which supported the self-proclaimed Luhansk people's republic, occupied a small house, where the members of the community were living during the construction. The new Place of Way became a Mount Makovytsya in

Новим Місцем Шляху стала гора Маковиця на Верховинщині.

АУМ Сінрікьо або Вчення істини

АУМ — пробуддистська секта, заснована в Японії в 1987 р. духовним вчителем-махаяністом, практикуючим йогом Сьоко Асахарою. АУМ пропонує себе як науково обґрунтовану релігію, що використовує досягнення багатьох сучасних наук.

Віровчення істини АУМ базується на 5 принципах:

- визнання авторитету Великого Гуру;
- віра в істинність його вчення й ефективність духовної практики;
- обов'язковість релігійних ініціацій як особливих способів передачі досвіду і таємних знань;
- розвиток природних задатків людини;
- тренування пам'яті з метою підвищення енергетичного і духовного рівня, позбавлення віруючими і звільнення від страждань.

В Україні рух має малочислених послідовників.

Питання до самоконтролю:

1. Назвіть специфічні ознаки необуддизму.
2. У чому суть дзен-буддизму?
3. Які головні ідеї Вчення істини АУМ?

Verkhovyna.

Aum Shinrikyo or Truth Doctrine

Aum is a pro- Buddhist sect, founded in Japan in 1987, by a Mahayana spiritual teacher, practicing yogi Shoki Asahara. AUM offers itself as a scientifically based religion that uses many achievements of modern science.

The doctrine of truth AUM is based on five principles:

- recognition of the authority of the Great Guru;
- belief in the truth of his teachings and efficiency of the spiritual practice;
- mandatory religious initiations as specific ways to transfer experience and secret knowledge;
- developing natural instincts of man;
- Memory training in order to enhance power and spiritual level, depriving believers and relief from suffering.

In Ukraine, the movement has little number of followers.

Question to self-control:

1. What are the specific features Neo Buddhism?
2. What is Zen?
3. What are the main ideas of the doctrine of truth AUM?

**ЗАГАЛЬНА
ХАРАКТЕРИСТИКА
СИНТЕТИЧНИХ РЕЛІГІЙ**

План

1. *Поняття синтетичних релігій.*
2. *Загальні особливості синтетичних релігій.*

1. Поняття синтетичних релігій

Синтетичними називають такі релігії, які в своїх догматах, культурах спираються на багато різних традицій, але не просто еkleктично поєднують їх, а створюють свої власні вчення, Синтетичні обрядові дійства, сильну церковну організацію, що претендує на статус надрелігії.

Синтетичні релігії різняться віровченням, філософією, соціальними настановами та організаційною будовою, проте всі вони пропагують створення неоекуменічної і екологічної системи, етичного оздоровлення суспільства. Серед них вирізняється теософське вчення, для якого характерний раціоналізм і потяг до псевдонаукового дискурсу, визначення за основу особистісного зусилля для духовного вдосконалення, захоплення соціальними утопічними проектами. Це свідчить про генетичний зв'язок теософії з європейською культурою та неповерхове

**GENERAL DESCRIPTION
OF THE SYNTHETIC
RELIGIONS**

Plan

1. *The concept of synthetic religions.*
2. *General characteristics of synthetic religions.*

1. The concept of synthetic religions

Religions are called synthetic if their dogmas and cults are based on many different traditions, and simply eclectically combine them and create their own teaching, synthetic ritual ceremonies, a strong church organization, and claim to be above-religious.

Synthetic religions are different in teachings, philosophy, social attitudes and organizational structure, but they promote the creation neo-ecumenic and environmental systems, ethical improvement of society. Among them stands the Theosophical teachings, which is typical of rationalism and attraction to the pseudo discourse determination on the basis of personal spiritual development efforts, and adoration of social utopian projects.

переймання східних ідей. Теософія – це західний модернізм в масці східного езотеризму.

Розвиток синтетичної (син-кретичної) релігійності ґрунтується на основних постмодерних принципах – радикальній плюра-лістичності, еклектизмі, фрагментарності, епістемологічній невпевненості, підпорядкованості техно-кратичним процесам тощо. Успіх світоглядної парадигми неоре-лігійних утворень пояснюється її узгодженістю із сучасними соціокультурними тенденціями та процесами, зокрема, секуляризацією, масовою культурою, глобалізацією, науково-технічним прогресом, що разом можна означити як процеси постмодерних трансформацій.

2. Загальні особливості синтетичних релігій

Синтетичні релігії представлені течіями: Віра Бахаї, Велике Біле братство, Церква уніфікації, Церква єднання.

Особливості:

- 1) розвинутий культ лідера;
- 2) авторитет власних віросповідних джерел;
- 3) ідея богообраності послідовників релігії;
- 4) пропагують створення неоекуменічної й екологічної системи етичного

This suggests a genetic link of theosophy with the European culture and adopting of eastern ideas. Theosophy is a western modernism under the masked of Eastern esotericism.

The development of synthetic (syncretic) religion is based on the basic principles of postmodern – radical plurality, eclecticism, fragmentation, epistemological uncertainty, subordination technocratic processes. Success of the ideological paradigm of new religious groups is due to its consistency with modern socio-cultural trends and processes, including secularization, mass culture, globalization, technological progress, which together can be defined as postmodern transformation processes.

2. General characteristics of synthetic religions

Currents synthetic religious are: Baha'i Faith, Great White Brotherhood, the Church of unification, and Unity Church.

Features:

- 1) developed cult of the leader;
- 2) the authority of their religious sources;
- 3) the idea of being chosen by God of followers of religion;
- 4) promote the creation neo-ecumenic

оздоровлення суспільства.

У своїй діяльності щодо заохочення традиційних віруючих спираються на глобальні об'єднувальні процеси, інтернаціоналізм і розвинені багатоканальні комунікації. Зокрема, їхня діяльність характеризується такими рисами:

- 1) активізація міжнародної місіонерської діяльності, міжнародних контактів. Нині будь-яка релігія може поширюватися за національні межі, це дає змогу навіть невеликим новим рухам включитися в процес закордонного прозелітизму, що призводить до небаченого раніше релігійного розвитку;
- 2) збільшення використання новітніми релігійними організаціями сучасних інформаційних технологій для поширення свого віровчення, зокрема видання повчальних і проповідницьких матеріалів на сучасних аудіо- та відеоносіях і використання мережі Інтернет: створення веб-сайтів, форумів релігійних організацій, створення Інтернет-церков;
- 3) спорідненість палітри релігійних рухів. Скрізь, де є нові релігії, їхні організації дуже часто подібні в усьому світі;
- 4) неосинкретизм новітніх релігійних рухів: комбінація окремих елементів різних релігійних течій.

and ecological system of ethical improvement of society.

In its activities for the promotion of traditional believers rely on global unifying processes of internationalism and developed multicultural communication. In particular, their activities are characterized by the following features:

- 1) Enhancing international missionary activities of international contacts. Today, any religion can spread beyond national boundaries, it enables even small new movements involved in the process of foreign proselytizing, leading to an unprecedented religious development;
- 2) increased use of modern information technology by the new religious organizations to disseminate their beliefs, including the publication of didactic materials and preaching on modern audio and video media and use of the Internet, web sites, forums of religious organizations, an Internet-churches;
- 3) affinity of the palette of the religious movements. Wherever there is a new religion, their organizations are often similar throughout the world;
- 4) neo- synthetic new religious movements is a combination of individual elements of various religions.

Питання до самоконтролю:

1. Дайте визначення синтетичним релігіям.
2. Назвіть особливості синтетичних релігій.

Question to self-control:

1. Define a synthetic religions.
2. What features do synthetic religions have?

СИНТЕТИЧНІ РЕЛІГІЇ СУЧАСНОСТІ

План

1. Велике Біле Братство.
2. Церква об'єднання.
3. Всесвітня віра багаї.

1. Велике Біле Братство

(ЮСМАЛОС) виникло у Києві в 1990. Засновник — фахівець у галузі кібернетики Юрій Кривоногов. Основні ідеї:

1) сучасне суспільство зображується сатанинським, позначене числом звіра — 666;

2) передрікання кінця світу (мав відбутися, за розрахунками Ю.Кривоногова, в листопаді 1993 р. з епіцентром у м. Києві);

3) Марія Цвигун була проголошена Богом Живим Марією Деві Христос, тобто Христом у другому своєму пришесті в тілі своєї матері;

4) Ю.Кривоногов вважався Юоаном Свамі, тобто втіленням Іоанна Богослова, інші проповідники церкви дістали ймення біблійних пророків та новозаповітних апостолів (Даниїла, Іллі, Петра, Павла, Якова та ін.).

Діяльність Білого братства

MODERN SYNTHETIC RELIGIONS

Plan

1. Great White Brotherhood.
2. The church of Unity.
3. World Baha'i faith.

1. Great White Brotherhood

YUSMALOS appeared in Kyiv in 1990. The founder is specialist in Cybernetics Yuriy Kryvonohov.

The basic ideas are:

1) modern society portrayed as satanic indicated by the number of the beast - 666;

2) prediction of doom (had to take place, estimated by Yu. Kryvonohov in November, 1993 with its epicenter in the city of Kyiv);

3) Mariya Tsvigun was proclaimed Living God Maria Devi Christos, that is the Christ in his second coming of the body of his mother;

4) Yu. Kryvonohov considered Yuoan Swami, that is the embodiment of John, other preachers of the church got the name of the biblical prophets and New Testament apostles (Daniel, Elijah, Peter, Paul, James, et al.).

Activities of the White Brotherhood were

припинили правоохоронні органи (10 листопада 1993 року група членів «Братства» захопила Софіївський собор).

Угруповання, що виникли на базі «Білого Братства»:

- «білі брати», які беззастережно визнають М.Цвігун «живим Богом» і схвалюють акт «відлучення від церкви» Ю.Кривоногова (осередки знаходяться в Києві, Дніпропетровську, Черкасах, Москві і Єкатеринбурзькій області — біля 100-150 осіб). Група очолювалась апостолом Вартимеєм (В.Клюєнком). Після звільнення з ув'язнення, у серпні 1997 року, керівництво «Братством» перебрав на себе В.Ковальчук, проголошений М.Цвігун новим «Іоаном Богословом»;

- київська «Істинна Церква Велике Біле Братство» (4-6 осіб) на чолі з «братом Кесуллофом» (К.Лінгуряном) — не визнає відлучення Ю.Кривоногова, У 1997 році був особисто засуджений М.Цвігун;

- група Крестини — спирається на авторитет «послань» контактерів, «одкровень ас трапа»;

- частина членів Братства приєднались в 1994-1995 роках до містичної організації «Івани сотисячні» (Москва).

stopped by the police (on November 10, 1993 a group of members of the “Brotherhood” captured St. Sophia Cathedral).

The groups, established on the basis of the “White Brotherhood”:

▪ “White brothers” that implicitly recognize M. Tsvihun as “living God”, and endorse the act of “excommunication” of Yu. Kryvonohov (branches are located in Kyiv, Dnipro, Odesa, Moscow and Yekaterinburg area and unite about 100-150 people). Group was headed by Apostle Vartymey (V. Klyuyenko). After his release from prison in August 1997, V.Kovalchuk assumed the management of “Brotherhood” being proclaimed by M.Tsvihun as a new “John the Theologian”;

▪ Kyiv “True Church Great White Brotherhood” (4-6 people) headed by the “brother Kesullof” (K. Linhuryan) - does not recognize the separation of Yu. Kryvonohov, in 1997 the branch was criticized by M. Tsvihun;

▪ Christina Group is based on the authority of “messages” of the contactees and the “Astral revelation”;

▪ In 1994-1995, members of the Brotherhood have joined to mystical organization “Ivans hundreds of thousands” (Moscow).

Церква об'єднання, або **Церква уніфікації** — поєднала риси східних релігій і християнства з переважанням другого, різні філософські й соціальні вчення. Засновник — є Сан Мюн Мун.

Характерні риси:

1) заперечення вихідних засад традиційного християнства — божественної природи Ісуса Христа;

2) Мун та його дружина Хак Джа Хан Мун вважаються «Істинними Батьками», третіми Адамом і Євою, які за дорученням Бога створили досконалу сім'ю, що є джерелом спасіння для всіх інших сімей;

3) тільки з благословення самого Муна підбираються шлюбні пари;

4) масовим колективним вінчанням надається великого значення;

5) чітке підпорядкування членів церкви керівництву;

6) кваліфікована підготовка лекторів, проповідників з використанням даних сучасної науки й техніки;

7) для вчених, діячів культури церква організовує симпозиуми, конференції, фестивалі;

8) підтримка понад 200 різних наукових, соціальних, навчальних, гуманітарних та інших проєктів.

Громади церкви (не зареєстровані) діють у Києві, Харкові, Донецьку та в

Unification Church combines features of Eastern religions and Christianity dominated by the second one, as well as different philosophical and social teachings. The founder is San Myun Moon.

Features:

1) initial objection of traditional foundations of Christianity – the divine nature of Jesus Christ;

2) Moon and his wife Hak Ja Han Moon are considered “truth Fathers” – third Adam and Eve created by God on behalf of a perfect family, which is the source of salvation for all other families;

3) only with the blessing of the Moon married couples can match;

4) collective mass wedding is of great importance;

5) clear subordination of members to the church leadership;

6) training of qualified lecturers, preachers using modern science and technology;

7) church organizes symposia, conferences, festivals for scientists, artists;

8) supports more than 200 different scientific, social, educational, humanitarian and other projects.

Communities of the Church are not

інших містах.

registered but operate in Kyiv, Kharkiv, Donetsk and other cities.

Всесвітня віра багаї — виникла в Персії всередині XIX ст. століття на основі розвитку одного з модернізованих ісламських напрямів — бабізму. Засновник — Мірза Хосейн Алі (1817-1892), відомий під ім'ям Баха-Улла (Слава Божа).

Основні ідеї:

- основним принципом визнано ідею єдності: Бога, релігії, людства;
- визнання рівних прав, можливостей і привілеїв чоловіків та жінок;
- необхідність обов'язкової освіти;
- знищення крайнощів бідності й багатства;
- заборона рабства, аскетизму, чернецтва, вживання алкоголю, наркотиків;
- одношлюбність й подружня вірність;
- невтручання в політику, поваги до свого уряду;
- піднесення будь-якої праці до рівня богослужіння тощо.

Культова практика зведена до мінімуму: щоденне читання однієї з трьох обов'язкових молитов. Спільне богослужіння провадиться кожен 19-й день, що передбачає молитви, медитації, читання текстів святого писання багаї й інших світових релігій.

Baha'i World Faith originated in Persia in the nineteenth century through the development of a modernized Islamic trends – babism. The founder is Mirza Hossein Ali (1817-1892), known as Baja Ulla (Thank God).

The basic idea:

- A basic principle recognized by the idea of unity: God, religion and humanity;
- The recognition of equal rights, opportunities and privileges for men and women;
- The need for compulsory education;
- Elimination of extremes of poverty and wealth;
- Prohibition of slavery, asceticism, monasticism, alcohol, drugs;
- Monogamy and fidelity;
- Non-interference in politics, respect for government;
- The rise of any work of service to others.

Religious practice is minimized: daily reading of the three obligatory prayers. Joint worship is conducted every 19 days, which involves prayer, meditation, reading Baha'i texts and other world religions scriptures. Any work performed in the spirit of service is

Будь-яка робота, що виконується в душі служіння, розглядається як богослужіння. Раз на рік (з 2 по 20 травня) багаї дотримуються посту, утримуючись від їжі та пиття від сходу до заходу Сонця. Від посту звільняються молодь до 15 років, літні люди старші 70-ти років, хворі, вагітні, матері-годувальниці, мандрівники, особи, що виконують важку фізичну працю.

Храми Багаї мають назву Будинків Поклоніння. Вони створюються як духовні центри, до яких входять різні допоміжні установи наукового, виховного і адміністративного характеру. У багаї немає духовенства. Верховним органом Міжнародної організації багаї є Всесвітній Будинок Справедливості (знаходиться у Хайфі, Ізраїль). Його склад обирається таємним голосуванням дійсних членів Національних Духовних Рад (які є в кожній країні, де існують досить великі громади багаї) строком на п'ять років.

1948 р. ООН визнала Організацію Міжнародної Співдружності Багаї як неурядову організацію. Вона має дорадчі голоси в ЮНЕСКО та Дитячому фонді ООН. Багаї здійснюють понад 700 міжнародних проектів у галузях охорони здоров'я, освіти, комунікації та екології. У 15 країнах Африки вони створили центри, а в країнах Азії - понад 300 шкіл.

regarded as worship. Once a year (from May, 2 to 20) Baha'is observe fasting, abstaining from eating and drinking from sunrise to sunset. They exempt young people under 15, seniors older than 70 years old, the sick, pregnant women, nursing mothers, travelers, people who perform heavy physical labor from the lent.

Bahá'í temples are called houses of worship. They are created as spiritual centers, which include various supporting institutions of scientific, educational and administrative nature. There is no Baha'i clergy. Supreme body of the Baha'i International House World Justice (located in Haifa, Israel). Its composition shall be elected by secret ballot of full members of the National Spiritual Councils (which is in every country where there are large enough Baha'i community) for five years.

In 1948, the UNO recognized the International Baha'i Community as NGOs. It has an advisory vote at UNESCO and UNICEF. Baha'i carry more than 700 international projects in the fields of health, education, communication and ecology. They created centers in 15 African countries and over 300 schools in Asia.

Today Baha'i are operating in 214

На сьогодні багаї діють у 214 країнах, загальна чисельність — більше 5 млн. Громади віри багаї є і в Україні (9), де вони займаються культовою, просвітницькою, культурницькою та іншою діяльністю. Церква Віри Бахаї має регіональну структуру в Україні з центром у м. Києві, зареєстровану в Комітеті у справах релігій і має статус юридичної особи.

countries, the total population is more than 5 million. Baha'i Faith communities exist in Ukraine (9), where they engaged in a cult, educational, cultural and other activities. Church of the Baha'i Faith has a regional structure in the center of Ukraine in Kyiv, registered in the Committee for Religious Affairs and has the status of a legal entity.

Питання до самоконтролю:

1. У чому суть вчення Великого Білого Братства?
2. Які головні ідеї вчення Церкви об'єднання?
3. Назвіть основні ідеї Всесвітньої віри багаї?

Question to self-control:

1. What is the teachings of the Great White Brotherhood?
2. What are the main ideas of the teaching of the Church of Unification?
3. What are the main ideas of the Baha'i World Faith?

ЕЗОТЕРИЧНІ ОБ'ЄДНАННЯ

План

1. Загальна характеристика езотеричних релігій.
2. Характеристика окремих езотеричних об'єднань.

1. Загальна характеристика езотеричних релігій

Езотеричні об'єднання — це, як правило, позавіресповідні містичні течії, що виникли на межі XIX-XX ст. у формі опозиції офіційній ідеології традиційних релігій.

Основні ідеї:

- 1) віра в існування надприродного світу;
- 2) містичні уявлення про надприродний світ;
- 3) магичні засоби спілкування з надприродним світом;
- 4) підкорення природного світу своїм інтересам.

2. Характеристика окремих езотеричних об'єднань

Теософія (богомудрість, богопізнання) — релігійно-філософське вчення про можливість містичного та інтуїтивного пізнання Бога шляхом

ESOTERIC ASSOCIATIONS

Plan

1. Overview of the esoteric religions
2. Description of certain esoteric groups

1. Overview of the esoteric religions

Esoteric associations are usually non-religious mystical currents that emerged in the XIX-XX centuries in the form of opposition to official ideology of traditional religions.

The basic ideas are:

- 1) belief in the existence of the supernatural world;
- 2) the mystical idea of the supernatural world;
- 3) magical means of communication with the supernatural world;
- 4) supernatural world conquering their interests.

2. Description of certain esoteric groups

Theosophy (godly knowledge, knowledge of God) is the religious and philosophical doctrine of the possibility of mystical and intuitive knowledge of God

безпосередніх контактів з надприродними силами. Найбільш відомий теософ — Олена Блаватська, родом з України (заснувала у 1875 р. Всесвітнє теософське товариство, президентом якого з 2014 р. є Тім Бойд).

Головна ідея вчень теософів — спільний перехід до Іншого Світу, що не може бути сприйнятий пересічною людиною і є наступним вищим щаблем на шляху еволюційного розвитку свідомості. Перехід означатиме трансформацію свідомості, її розширення до рівня, коли стає реально можливим зрозуміти й прийняти не лише усталену парадигму, але й знання про світобудову, які дотепер вважалися ненауковими, езотеричними, окультними тощо, але сьогодні, у зв'язку із динамікою еволюційного розвитку, стають відкритими для широкого загалу, охопленого духовними пошуками. Тому за мету ставиться прояснення природи душі, її системно-структурні й космічні взаємозв'язки: зв'язки поміж душею та оболонками, які душа може використати.

Вчення Блаватської стало кардинальною концепцією, яка лежить в основі теоретичних концепцій переважної більшості течій «Нью-ейджа».

through direct contact with the supernatural. The most famous theosophist is Helena Blavatsky, a native of Ukraine (founded World Theosophical Society in 1875, whose president is Tim Boyd from 2014).

The idea of the Theosophist teachings is a joint transition to the other world, which can not be perceived by the average person and is the next higher step on the path of evolution of consciousness. The transition will mean a transformation of consciousness, its expansion to a level where it becomes really possible to understand and accept not only the established paradigm, but also knowledge of the universe, which are still considered unscientific, esoteric, occult, etc. But today, because of the dynamics of evolution, covered spiritual quest are open to the general public. Therefore, the purpose is clarifying the nature of the soul, its system-structural and space relationships: the relationship between the soul and shells that the soul can use.

Teaching of Blavatsky was a radical concept that underlies the theoretical concepts of the majority currents of the "New Age".

In Ukraine, there are the following centers:

- Kyiv center of the Theosophical Society in Ukraine since 1996. Holds

В Україні діють такі осередки:

- Київський осередок Теософського товариства в Україні працює з 1996 року. Проводяться семінари, конференції, благодійні акції, публічні лекції.
- Одеський осередок Теософського товариства в Україні працює з 1997 року. Група вивчає основні теософські джерела, а також широке коло питань, пов'язаних з релігіями, стародавніми традиціями, сучасними духовними течіями. Проводяться семінари, благодійні акції тощо.
- Дніпровський осередок ім. О.П.Блаватської розпочав роботу з 1998 року. У 2009 р. був одержаний офіційний статус Відділення Теософського товариства. Благодійна діяльність пов'язана у співпраці з «Музейним центром О.П.Блаватської та її сім'ї». Проводяться семінари, конференції, публічні зустрічі, бесіди та лекції.
- Кропивницький осередок Теософського товариства в Україні існує з грудня 2011 року. Займається вивченням основ теософії, праць О.П. Блаватської, А. Безант, У.К.Джаджа та інших авторів теософського напрямку, а також вчень позачасовий мудрості.
- Харківський осередок Теософського товариства в Україні відкрився 5 грудня 2013 року, статут Навчального Центру отриманий в липні 2014 р. Основною

seminars, conferences, charity events and public lectures.

- Odesa branch of Theosophical Society in Ukraine since 1997. The group studies the main sources of theosophic religion, and a wide range of issues related to religions, ancient traditions and contemporary spiritual currents. Holds seminars, charity events and more.

- Helena Blavatsky Dnipro center started in 1998. In 2009, it obtained the official status of the Department of the Theosophical Society. Charity linked in collaboration with the "Museum Center of Helena Blavatsky and her family". Holds seminars, conferences, public meetings, discussions and lectures.

- Kropyvnytskyi branch of the Theosophical Society in Ukraine exists since December 2011. It is studying the basics of Theosophy, articles by Helena Blavatsky, Annie Besant, and William Quan Judge and other authors of the Theosophical direction and teachings of timeless wisdom.

- Kharkiv branch of the Theosophical Society in Ukraine opened December 5, 2013, Training Center received the statute in July, 2014. Its main purpose is to study Theosophy.

метою його роботи є вивчення Теософії. Заняття центру проходяться в формі круглого столу з обговоренням цікавих тем і питань, лекцій, семінарів, спільних медитацій. Навчальний центр також займається підготовкою і розповсюдженням публікацій і матеріалів на теософську тематику, бере участь у волонтерській та благодійної діяльності, у виїзних заходах: школах, конференціях, організованих теософського товариства в Україні.

- Житомирський осередок Теософського товариства в Україні почав працювати у листопаді 2015 р.

Братство Грааля — міжнародний рух, що виник у Німеччині в 1928 р. на основі явленого людству одкровення Св. Грааля, яке отримав Абд-ру-шин (Оскар Ернст Бернхарт (1875-1914)). Метою руху є поширення істинного знання, розвиток самосвідомості, особистої відповідальності особи, одухотворення всіх здібностей людини.

В Україні цей фонд діє в Одесі, Києві та інших містах. Штабквартира Братства Грааля, очолюваного родиною Бернхартів, розташована в Штутгарті.

Meetings of the center are held in the form of round table discussions on interesting topics and issues, lectures, seminars, joint meditation. Training Center also prepares and distributes publications and materials on Theosophical subjects, participating in volunteer and charitable activities, field activities, schools, conferences organized by the Theosophical Society in Ukraine.

- Zhytomyr center of the Theosophical Society in Ukraine began its work in November, 2015.

Brotherhood of the Holy Grail is an international movement that emerged in Germany in 1928 revealed to mankind through the revelation of St. Grail, which was Abd-ru-shin (Oskar Ernst Bernhardt (1875-1914)). The aim of the movement is to spread true knowledge, develop self-awareness, personal responsibility of the person the inspiration of all abilities.

In Ukraine, the fund operates in Odesa, Kyiv and other cities. Headquarters of the Grail Brotherhood is located in Stuttgart led by the family of Bernhardts.

Питання до самоконтролю:

1. Назвіть специфічні ознаки езотеричних релігій.
2. У чому суть теософії?
3. Які є теософські осередки України?
4. Коли було створене Братство Грааля?

Question to self-control:

1. What are the specific features of esoteric religions?
2. What is Theosophy?
3. What is the theosophic centers of Ukraine?
4. When was the Brotherhood of the Holy Grail created?

**ЗАГАЛЬНА
ХАРАКТЕРИСТИКА
САЄНТОЛОГІЧНИХ
РУХІВ**

План

1. Поняття саєнтологічних рухів.
2. Організація саєнтологічних рухів в Україні.

1. Поняття саєнтологічних рухів

Саєнтологічні (наукологічні) рухи (від англійського *science* - наука і грецького *logos* - вчення) — одна з форм нетрадиційної релігійності, що прагне поєднати в собі науку й релігію. Рух заснований американським письменником-фантастом Л. Роном Габбардом у 1950-х рр. Він охарактеризував саєнтологію як прикладну релігійну філософію. Саєнтологія включає в себе філософію, техніку духовного вдосконалення і охоплює мораль, етику, детоксикацію, освіту, управління та ін. Представлена 2 течіями — Церква Саєнтології та Вільна Зона.

Саєнтологію вважають одним із найконфліктніших релігійних рухів, численні судові процеси за участю саєнтологів нерідко призводили до

**GENERAL DESCRIPTION
OF SCIENTOLOGY
MOVEMENT**

Plan

1. The concept of Scientology movement.
2. Organization of Scientology movement in Ukraine.

1. The concept of Scientology movement

Scientology movements (from the English 'science' and the Greek 'logos' – teaching) - a form of non-traditional religiosity that seeks to combine science and religion. The movement was founded by American science fiction writer L. Ron Hubbard in the 1950s. He described Scientology as an applied religious philosophy. Scientology includes philosophy, techniques of spiritual development and encompasses morality, ethics, detoxification, education, management and others. There are presented two trends – the Church of Scientology and the Free Zone.

Scientology is considered one of the most controversial religious movements, with numerous lawsuits involving Scientology often led to the imposition

накладання санкцій та штрафів. Основні удари критики спрямовані проти Церкви Саєнтології. Критичні відгуки надходять з боку низки колишніх саєнтологів, громадських і релігійних діячів, вчених, державних і медичних організацій. Критики, як правило, заперечують гуманітарну і релігійно-філософську місію саєнтології, вважаючи її суто комерційним підприємством. Саєнтологічні методи, на думку низки критиків, руйнівні впливають на організм людини і його психіку.

2. Організація саєнтологічних рухів в Україні.

Більшість існуючих в Україні саєнтологічних рухів мають іноземне походження. Зокрема, діє «Міжнародний альянс нового мислення», в який входить Київський центр Науки Розуму, існують громади в Донецьку, Криму. Деякі з угруповань сцієнтичного характеру існують як у суто світській, так і у виразно культовій формах. Це стосується «біологічного зворотнього зв'язку», екологічного містицизму, макробіотики, парапсихології, біоритміки тощо. Часто вони практикують спільні зібрання, навчання тощо.

В Україні Церкви Саєнтології

of sanctions and penalties. The brunt of criticism is against the Church of Scientology. Critical feedback was received from a number of former Scientologists, community and religious leaders, academics, government and medical organizations. Critics tend to reject humanitarian and religious-philosophical mission of Scientology, considering it a purely commercial enterprise. Scientology techniques, according to a number of critics, have a devastating impact on the human body and its psyche.

2. Organization of Scientology movement in Ukraine.

The majority of existing in Ukraine Scientology movements are of foreign origin. In particular, "International Alliance of the New Thinking", which includes the Kyiv Center of Science of Mind. There are communities in Donetsk and Crimea. Some groups of the same nature exist in a purely secular, and definitely in cult forms. This includes "biofeedback" ecological mysticism, macrobiotics, parapsychology, biorythmics and more. They often engage in collaborative meetings, training and etc.

In Ukraine, the Church of Scientology is a religious community and performs all

існують у вигляді релігійних громад і здійснюють всі основні саєнтологічні релігійні практики: одітинг – форма духовної консультації, що є тільки в Саєнтології і навчання.

Діють 25 Церков Саєнтології, які схвалені Міжнародною Церквою Саєнтології. Найбільші з них знаходяться в Харкові (19 років, 10 тисяч прихожан), Києві (10 років, 6 тисяч прихожан), Одесі (8 років, 6 тисяч прихожан). Загальна кількість послідовників релігії Саєнтологія в Україні оцінюється в 50 тис. чоловік.

the basic religious practice: auditing (a form of spiritual counseling, which is the only Scientology) and training.

There are 25 churches of Scientology, which are approved by the International Church of Scientology. The largest of them are in Kharkiv (19, 10 thousand parishioners), Kyiv (10 years, 6,000 parishioners), Odesa (8 with 6,000 parishioners). The total number of followers of Scientology religion in Ukraine is estimated at 50 thousand people.

Питання до самоконтролю:

1. Дайте визначення саєнтологічним рухам.
2. Назвіть особливості організації саєнтологічних рухів в Україні.

Question to self-control:

1. Define the Scientology movement.
2. What are the features of Scientology movement in Ukraine.

*САЙЄНТОЛОГІЧНІ
ОБ'ЄДНАННЯ
СУЧАСНОСТІ*

План

1. Діанетика.
2. Наука Розуму.
3. Християнська наука.

1. Діанетика або **сайєнтологія, наукологія** заснована Л.Роном Хаббардом (1912-1986) — відставним військовим, відомим письменником-фантастом. Основи уявлень саєнтологів викладені в книзі Хаббарда «Діанетика — сучасна наука душевного здоров'я» (1950). Діанетика — це вчення про розум, про душевне здоров'я, технологію позбавлення комплексів шкідливих звичок. Хаббард намагався подати свою діанетику як науку, але, зустрівши повне неприйняття з боку вчених, надав їй релігійного забарвлення.

Пізніше Хаббард розробив «саєнтологів». У 1954 р. в Каліфорнії зареєстровано Церкву наукології. Вчення Хаббарда побудовано на поєднанні новітнього буддизму, інших світових релігій, фантастики, науково-технічних досягнень, практики психоаналізу. Діанетика пропонує технологію виявлення інграма,

*MODERN SCIENTOLOGY
ASSOCIATIONS*

Plan

1. Dianetics.
2. The Science of Mind.
3. Christian Science.

Dianetics or Scientology, founded by L. R. Hubbard (1912-1986), a retired soldier, a famous science fiction writer. Scientologists basics concepts are published in Hubbard's book "Dianetics – the modern science of mental health" (1950). Dianetics is a theory of mind, the mental health, technology of deprivation from bad habits. Hubbard tried to present his Dianetics as a science, but met complete rejection of the scientists which gave it a religious color. Hubbard later developed a "Scientology". In 1954, the Church of scientology was registered in California.

Hubbard doctrine is built on a combination of modern Buddhism and other world religions, fiction, science and technology, and the practice of psychoanalysis. Dianetics technology offers engram detection, releasing from its control during the lifetime and liberation from reincarnation cycles.

With this technology, a person gets

очищення від нього, контроль з боку науколога за життям і звільненням від циклів перевтілень.

Завдяки цій технології людина отримує владу над собою, здійснює контроль над матерією, енергією, часом і простором. Метою запропонованого Хаббардом вчення визнається досягнення внутрішнього спокою, мудрості, міцного здоров'я й найвищої душевної досконалості.

Наука Розуму — сучасний синтетичний ідейний рух, що прагне у межах власного релігійно-філософського вчення переплавити ідеї гностицизму, теософії, метафізики, окультизму, об'єднавши східну містику і Біблію. Наука Розуму претендує на абсолютну істину, гармонічність «законів науки, філософських поглядів та одкровень релігії відповідно до людських потреб і прагнень». Засновник — американський лікар-психотерапевт Ернст Холмс (1887-1960) («Творчий розум і успіх» (1919), «Наука Розуму» (1926). Основні ідеї:

- Бог — безособистістний, Ісус Христос — лише людина, Дух Святий — жіночий аспект божественної Трійці;
- людина сама стає Христом;
- негативне мислення продукує негативний досвід, а позитивні думки формують позитивну діяльність.

power over himself, exercising control over matter, energy, time and space. The purpose of the proposed Hubbard teaching is recognized the achievement of inner peace, wisdom, good health and the highest spiritual perfection.

The Science of Mind is a modern synthetic ideological movement that aims within its own religious and philosophical teachings melt ideas of Gnosticism, theosophy, metaphysics, the occultism, combining eastern mysticism and the Bible. Science of Mind claims to absolute truth, harmony of "laws of science, philosophical beliefs and religious revelations according to human needs and aspirations". The founder is an American physician-therapist Ernest Holmes (1887-1960) ("A creative mind and success" (1919), "Science of Mind" (1926).

The basic ideas are:

- God has no personality, Jesus Christ is only a person, the Holy Spirit is a female aspect of the divine Trinity;
- The man himself is Christ;
- Negative thinking produces negative experiences and positive thoughts come

У 1991 на базі Науки Розуму створено «Міжнародний альянс нового мислення» (INTA), в який входить також і Київський центр Науки Розуму, що розпочав свою діяльність з цього ж року.

Християнська наука — релігійний рух, відомий під назвою «Церква Христа, Наукова» («Church of Christ, Scientist»). Послідовники віри називають себе «християнськими вченими» або «сайєнтист» (через що їх часто плутають з «саєнтологами» - послідовниками «Діанетики»).

Рух виник у ХІХ столітті в Америці з ініціативи Мері Енн Морс Бейкер (1821-1910). Використовуючи систему психічного зцілення доктора Фінеаса Куїмбі, М.Бейкер видала декілька книг (у тому числі «Наука і здоров'я», «Ключ до Писання»), де дає «єдино вірне тлумачення» Біблії. Божі одкровення, отримані засновницею нової церкви, сприймаються її прихильниками на рівні біблійних. В основі вчення — принцип духовного зцілення без звернення до медикаментозних методів лікування. Сама М.Бейкер постає для її послідовників наступницею Христа. Після смерті Мері Бейкер Едді організацію очолює Рада директорів. З кінця 2004 р. нею керує Мері Траммелл.

Кожною місцевою «церквою»

form a positive activity.

In 1991, the International New Thought Alliance (INTA) was established at the which also includes the Kyiv Center of Science of Mind, which began to work that year as well.

The Christian Science is a religious movement known as the “Church of Christ Scientist”. Followers of the faith call themselves Christian scholars or Scientists (which is why they are often confused with “Scientologists” – followers of Dianetics).

The movement originated in nineteenth century in America initiated by Mary Ann Morse Baker (1821-1910). Using a system of mental healing of Dr. Phineas Parkhurst Quimby, M. Baker published several books (including “Science and Health”, “Key to the Scriptures”), which provides “the only true interpretation” of the Bible. God’s revelation received by the founder of a new church perceived its supporters at the Bible. The basis of the doctrine is the principle of spiritual healing without recourse to medical treatment. M. Baker herself appears to her followers as a successor of Christ. After the death of Mary Baker Eddy organization headed was by the Board of Directors. Since the end of 2004, it is managed by Mary Trammell.

керують читці, яких обирають на термін від одного до трьох років, і вчителі. Вони організують недільні читання Біблії і уривків з книг місіс Едді. «Християнська наука» видає ліцензії своїм «практикуючим лікарям», які регулярно дають сеанси духовного лікування членам секти. Спеціально підготовлені «Християнські вчені» подорожують по всьому світу, виступаючи з лекціями про «духовні закони, що лежать в основі зцілень». Всього в світі налічується біля 70 таких лекторів

Each local “church” is run by preachers who are elected for a term of one to three years, and teachers. They organize Sunday readings of the Bible and passages from the books by Mrs. Eddy. Christian Science licenses its practitioners who regularly give spiritual treatment sessions to the members of the sect. Specially trained Christian Scientists travel around the world, lecturing on spiritual laws behind the healing. Total there are about 70 such lecturers worldwide.

Питання до самоконтролю:

1. У чому суть діанетики?
2. Визначте основні ідеї Науки Розуму?
3. Як називають себе послідовники Християнської науки?

Question to self-control:

1. What is Dianetics?
2. Identify the main ideas of Science of Mind?
3. How do the followers of the Christian Science call themselves?

**ЗАГАЛЬНА
ХАРАКТЕРИСТИКА
НЕОЯЗИЧНИЦЬКИХ
(РІДНОВІРСЬКИХ) РУХІВ**

План

1. Загальна характеристика неоязичництва.
2. Характеристика окремих неоязичницьких рухів.

1. Загальна характеристика неоязичництва

Неоязичництво (рідновіровство) - нетрадиційні релігійні рухи, об'єднані деєю відродження дохристиянських вірувань українців. Одні з них організаційно оформлені, мають певну структуру. Інші обмежилися лише обґрунтуванням свого вчення. Деякі з неоязичників зберегли вірність пантеїзму, інші — на основі певної модернізації зитокового українського язичництва сповідують монотеїзм.

Особливості:

- ідентичність неоязичників протистоїть християнській ідентичності, спростовуючи з першу чергу ряд суто християнських цінностей, як-то: покірність долі, жертвність, відмова відповідати ударом на удар, всепрощення і любов до ворога. Натомість, пропонуючи: войовничість, зміння захищатися і відповідати ударом на удар;

**GENERAL DESCRIPTION
OF NEO-HEATHEN (RIDNOVIRNA
VIRA) MOVEMENTS**

Plan

1. Overview of the Neopaganism.
2. Characteristics of some neo-heathen movements.

1. Overview of Neopaganism

Neopaganism (Ukr. Ridnovirstvo) combines non-traditional religious movements, united by the idea of revival of Ukrainian pre-Christian beliefs. Some of them are organized, have a certain structure. Other are limited only to justification of their teachings. Some neoheathen remained faithful to pantheism, others profess monotheism standing on the basis of a modernization of the Ukrainian paganism.

Features:

- The Identity of neo-heathen is opposed to Christian identity, rejecting the first series of purely Christian values, such as: resignation, sacrifice, refusal to answer blow for blow, forgiveness and love of enemy. Instead, by offering: militancy, the ability to defend himself and respond blow for blow;
- Understanding of Christianity as an alien,

- розуміння християнства, як чужої, тривнесеної ззовні і насильно насадженої віри;
 - неоязичники слабо інституціоналізовані, зони практично не докладають зусиль до створення своєї структури з осередками в різних регіонах;
 - щоб сповідувати неоязичництво, не обов'язково бути членом групи, відвідувати збори, святкові ритуали;
 - неоязичництво є сферою діяльності переважно міської, сильно секуляризованої інтелігенції, яка сприймає релігію передусім як культурну спадщину.
- introduced from outside and forcibly planted faith;
 - Neo-heathen are weakly institutionalized, they are not making efforts to create their structure with branches in different regions;
 - To profess neopaganism you do not have to be a member of the group to attend meetings, holiday rituals;
 - Neopaganism is an area of mostly urban, highly secular intellectuals who see religion primarily as a cultural heritage.

2. Характеристика окремих неоязичницьких рухів

Рідна віра — започаткована у 1934 році професором В.Шаяном. Осередок «Рідної віри» українців - стати Орден Бога Сонця, головним лицарем котрого вважається сам засновник течії.

Особливості:

- максимальне збереження прадавньої української обрядовості;
- вдосконалення людської особистості;
- піднесення національної самосвідомості;
- виконання автентичних язичницьких молитв і співів.

Characteristics of some neo-heathen movements

Ridna Vira was established in 1934 by Professor V. Shayan. The center idea of Ukrainian Ridna Vira is to become the part of the Order of the Sun God, the main knight of which is considered the founder of the flow himself.

Features:

- The maximum preservation of ancient Ukrainian ceremonies;
- Improvement of the human person;
- The rise of national consciousness; Implementation of authentic pagan prayers and hymns

РУНВіра (Рідна українська національна віра) — засновником є Лев Силенко (народився 1923 р.), українець, емігрував до Америки. За вченням духовного вчителя, викладеного у священному письмі РУНвірівців «Мага Вірі», візантійське християнство, потрапивши в Україну насильницьки, підірвало духовні сили українців і завдало нищівного удару їхній державності (на відміну від Західної Європи та Московської держави, що прийняли християнство самостійно і використали його для власного зміцнення).

Головні риси:

- Богом вважається Дажбог;
 - Дажбог — це свідомість світу, вічна енергія несвідомого й свідомого буття, свята правда;
 - не визнання зображення Дажбога, оскільки він — Святий Дух, Воля, Правда, Любов, Милосердя;
 - наявність особливих обрядів: вінчання, освячення дитини, поховання; своїх специфічні молитви і свята.
- Громади і представництва РУНвіри є в містах Канади, США, Австралії, Англії, Німеччини, Нової Зеландії. В Україні статут громади вірних РУН віри вперше був зареєстрований у вересні 1991 р. Нині громади вірних РУН віри діють в

RUNVira (Native Ukrainian National Faith) was founded by Lev Sylenko (1923-2008), a Ukrainian, emigrated to America. According to the teaching of the spiritual teacher, set out in the holy Scriptures "Maha Vira", Byzantine Christianity, once in Ukraine, forcibly undermined the spiritual forces of the Ukrainians and dealt a crushing blow to their state (in contrast to Western Europe and Moscow State that accepted Christianity as own and used it to strengthen their own).

Main features:

- Dazhboh is considered God;
- Dazhboh is a consciousness of the world, the eternal power of the unconscious and conscious being true feast;
- No Dazhboh image is recognized as he is the Holy Spirit, Freedom, Truth, Love and Mercy;
- Availability of special ceremonies: wedding, blessing a child burial; their specific prayer and celebration.

There are communities and missions of RUNvira in Canada, USA, Australia, England, Germany, and New Zealand. In Ukraine, the statute of the community of the faithful RUNvira was first reported in September, 1991. Today, the community of believers operates in Kyiv, Dnipro, Poltava,

Києві, Дніпропетровську, Полтаві, Донецьку, Львові, Луцьку, Одесі, Харкові, Вінниці, Житомирі. На початок 2000 р. в Україні діяло 53 громади РУНвіри (три незареєстровані).

Собор рідної віри — одна з течій українського неоязичництва, що виникла в 1994 р. на Вінничині. Послідовники Собору вважають своїми ідейними попередниками В.Шаяна, М.Шкавритка, Л.Силенка, С.Кокряцького, кожний з яких зробив помітний внесок у творення основ Рідної Віри, але не зміг повністю здійснити неосяжність історичного завдання з її відродження. Їхні праці, взаємодоповнюючи одна одну, у сукупності є цілісним вченням, поєднати і поширити яке покликаний Собор Рідної Віри. Така їх місія зумовлена тим, що Поділля є серцем України, оскільки саме тут найдовше, аж до 1620 р., Болохівські князі боронили рідну віру. На березі річки Бог (Буг) була головна святиня скіфів — Еksamній (Божа дорога). На Поділлі віднайдено збруцького Святовита, найдавніший символ Дажбога — Тризуб. Послідовники цієї течії відзначаються толерантністю щодо інших рідновіровських громад.

Ладовіра — неоязичницька течія, ідейно оформлена в публікаціях О.Шокала

Donetsk, Lviv, Lutsk, Odesa, Kharkiv, Vinnytsia, and Zhytomyr. At the beginning of 2000, there were 53 community RUN-vira in Ukraine (three were unregistered).

The Assembly of the Native Faith is one of the Ukrainian Neopaganism trends that emerged in 1994 in Vinnytsya region. Followers of the Assembly considered its ideological predecessors to be V. Shayan, M. Shkavrytkj, L. Sylenko, S. Kokryatskyi, each of whom made a significant contribution to creating the foundations of the Native Faith, but could not fully realize the immensity of the historical tasks of its revival. Their work complements each other together in a holistic teaching, combined and extended and called The Assembly of the Native Faith. This mission is due to the fact that Podillya the heart of Ukraine, because here Bolohivski princes had defended the native faith the longest – until 1620. On the banks of the River Boh (Buh) there was the main sanctuary of the Scythians – Eksamniy (God's way). Zbruch Idol of Światowid was discovered here, as well as the ancient symbol of Dazhboh – the Trident. The followers of this movement are marked by the tolerance towards other neo-heathen communities.

Ladovira is a current neo-heathen, ideologically framed in publications of

та Ю.Шилова. В основі вчення — концепція українського світу як духовно-природної та геоетнічної цілісності. Організаційно ладовіри не об'єднані, частина з них — незалежні, інша — відвідують яку-небудь неоязичницьку громаду.

O.Shokalo and Yu. Shylov. The basis of the theory is the concept of the Ukrainian spiritual world as natural and heo-ethnic integrity. Ladoviry are not organized, some of them are independent, the other attend any neo-heathen community.

Питання до самоконтролю:

1. Назвіть специфічні ознаки неоязичницьких рухів.
2. У чому суть віровчення Рідної віри?
3. Які є осередки РУНВіри в Україні?
4. Коли було створено Собор рідної віри?
5. Що лежить в основі вчення Ладовіри?

Question to self-control:

1. What are the specific features of neo-heathen movements?
2. What is the doctrine of the RUN-vira?
3. What is RUN-Vira centers in Ukraine?
4. When was the Assembly of the native faith established?
5. What is the basis of the Ladovira doctrine?

ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО
ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

THE TOOLS FOR THE PRACTICAL CLASSES

Практичне заняття №1**Тема:****Вступ до курсу. Основні підходи до трактування нетрадиційної релігійної системи****План**

1. Поняття нетрадиційної релігійної системи. «Релігії нової доби».
2. Класифікація «релігій нової доби».
3. Причини появи «релігій нової доби».

Методичні поради:

У першому питанні студент має звернути увагу на відмінність у трактуванні поняття «нетрадиційності» щодо релігійного вчення. Звернути увагу на той факт, що вживання терміну «нетрадиційність» характерна для науковців пострадянського простору. У той час в англійських країнах більш коректним вважається вживання терміну «релігії нової доби».

Розкриваючи друге питання, студент повинен охарактеризувати різноманітні підходи до класифікації релігій нової доби: організаційний, ідеологічний, національний, транснаціональний тощо.

Третє питання семінарського заняття присвячене з'ясуванню причин появи «релігій нової доби». У цьому питанні необхідно чітко окреслити гносеологічні, економічні, політичні, ідеологічні чинники виникнення нетрадиційних релігійних течій.

Рекомендована література

1. Докаш В.І. Загальне релігієзнавство: навчальний посібник для студентів вузів / В.І.Докаш. - Чернівці: Наші книги, 2012. - 784 с.
2. Дудар Н.П. Нові релігійні течії: український контекст: огляд, документи, переклади / Н.П.Дудар, Л.О.Филипович. - К.: Наукова думка, 2000. - 132 с.
3. Здіорук С.І. Суспільно-релігійні відносини: виклики Україні XXI століття: Монографія / С.І.Здіорук. - К.: Знання України, 2005. - 552 с.
4. Лубський В.І. Історія релігій: Підручник для студентів вузів / В.І.Лубський, М.В.Лубська. - К.: Центр навчальної літератури, 2009. - 776 с.
5. Релігієзнавство: Підручник для студентів вузів / За ред. О.П.Сидоренка. - К.: Знання, 2007. - 469 с.
6. Рижкова С.А. Типологія релігій: Курс загального релігієзнавства: Навчальний посібник для студентів вузів / С.А.Рижкова. - К.: Кондор, 2005. - 447 с.

Practical class №1**Topic:****Introduction to the course.****Basic approaches to the treatment of non-traditional religious system****Plan**

1. The concept of non-traditional religious system. "The New Age Religions".
2. Classification of "New Age Religions".
3. Causes of the appearance of the "New Age Religions".

Methodical tips:

Discussing the first question, a student has to pay attention to the difference in the interpretation of the term "non-traditional" religious teachings. The student should pay attention to the fact that the use of the term "non-traditional" is a characteristic of the post-Soviet space scientists. While in English-speaking countries it is considered more valid to use the term "the new age religions".

Revealing the second question, the student must describe the various approaches to the classification of new age religions such as organizational, ideological, national, transnational and more.

The third issue of seminars is dedicated to the ascertain of the cause of a "new age religions". This issue should clearly outline the epistemological, economic, political, ideological factors of non-traditional religious movements.

Recommended Books

1. Dokash V.I. Zahal'ne relihiyeznavstvo: navchal'nyy posibnyk dlya studentiv vuziv / V.I.Dokash. - Chernivtsi: Nashi knyhy, 2012. - 784 s.
2. Dudar N.P. Novi relihiyni techiyi: ukrayins'kyy kontekst: ohlyad, dokumenty, pereklady / N.P.Dudar, L.O.Fylypovych. - K.: Naukova dumka, 2000. - 132 s.
3. Zdioruk S.I. Suspil'no-relihiyni vidnosyny: vyklyky Ukrayini XXI stolittya: Monohrafiya / S.I.Zdioruk. - K.: Znannya Ukrayiny, 2005. - 552 s.
4. Lubs'kyy V.I. Istoriya relihiy: Pidruchnyk dlya studentiv vuziv / V.I.Lubs'kyy, M.V.Lubs'ka. - K.: Tsentri navchal'noyi literatury, 2009. - 776 s.
5. Relihiyeznavstvo: Pidruchnyk dlya studentiv vuziv / Za red. O.P.Sydorenka. - K.: Znannya, 2007. - 469 s.
6. Ryzhkova S.A. Typolohiya relihiy: Kurs zahal'noho relihiyeznavstva: Navchal'nyy posibnyk dlya studentiv vuziv / S.A.Ryzhkova. - K.: Kondor, 2005. - 447 s.

Практичне заняття №2**Тема: Неохристиянство****План**

1. Загальні риси неоохристиянських рухів сучасності.
2. Богородична церква.
3. Церква Ісуса Христа Святих останніх днів (мармони).
4. Новоапостольська церква.
5. Церква Нового Єрусалиму.

Методичні поради:

Перше питання семінарського заняття присвячене встановленню загальних рис, притаманних неохристиянським рухам сучасності.

При розгляді наступних питань студент керується наступною логічною схемою:

- час появи руху;
- організаційна структура;
- лідери;
- основи вчення;
- методи діяльності;
- представництво в Україні;
- поширеність у світі.

Рекомендована література:

1. Докаш В.І. Загальне релігієзнавство: навчальний посібник для студентів вузів / В.І.Докаш. - Чернівці: Наші книги, 2012. - 784 с.
2. Дудар Н.П. Нові релігійні течії: український контекст: огляд, документи, переклади / Н.П.Дудар, Л.О.Филипович. - К.: Наукова думка, 2000. – 132 с.
3. Здіорук С.І. Суспільно-релігійні відносини: виклики Україні XXI століття: Монографія / С.І.Здіорук. - К.: Знання України, 2005. – 552 с.
4. Лубський В.І. Історія релігій: Підручник для студентів вузів / В.І.Лубський, М.В.Лубська. - К.: Центр навчальної літератури, 2009. – 776 с.
5. Релігієзнавство: Підручник для студентів вузів / За ред. О.П.Сидоренка. - К.: Знання, 2007. - 469 с.
6. Рижкова С.А. Типологія релігій: Курс загального релігієзнавства: Навчальний посібник для студентів вузів / С.А.Рижкова. - К.: Кондор, 2005. - 447 с.

Practical class №2**Topic: Neo-Christianity****Plan**

1. General features of the Neo-Christian movements of our time.
2. The Church of Mother of God.
3. The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints (Mormont).
4. New Apostolic Church.
5. The Church of the New Jerusalem.

Methodical tips:

The first issue of the seminars is devoted to the establishment of common features of the present non-Christian movements of our time.

In considering these issues the student is guided by the following logical scheme:

- Time of appearance of the movement;
- the organizational structure;
- Leaders;
- The basis of the doctrine;
- Working methods;
- Representation in Ukraine;
- Prevalence in the world.

Recommended Books:

1. Dokash V.I. Zahal'ne relihiyeznavstvo: navchal'nyy posibnyk dlya studentiv vuziv / V.I.Dokash. - Chernivtsi: Nashi knyhy, 2012. - 784 s.
2. Dudar N.P. Novi relihiyni techiyi: ukrayins'kyy kontekst: ohlyad, dokumenty, pereklady / N.P.Dudar, L.O.Fylypovych. - K.: Naukova dumka, 2000. - 132 s.
3. Zdioruk S.I. Suspil'no-relihiyni vidnosyny: vyklyky Ukrayini XXI stolittya: Monohrafiya / S.I.Zdioruk. - K.: Znannya Ukrayiny, 2005. - 552 s.
4. Lubs'kyy V.I. Istoriya relihiy: Pidruchnyk dlya studentiv vuziv / V.I.Lubs'kyy, M.V.Lubs'ka. - K.: Tsentr navchal'noyi literatury, 2009. - 776 s.
5. Relihiyeznavstvo: Pidruchnyk dlya studentiv vuziv / Za red. O.P.Sydorenka. - K.: Znannya, 2007. - 469 s.
6. Ryzhkova S.A. Typolohiya relihiy: Kurs zahal'noho relihiyeznavstva: Navchal'nyy posibnyk dlya studentiv vuziv / S.A.Ryzhkova. - K.: Kondor, 2005. - 447 s.

Практичне заняття №3**Тема: Неоіндуїзм****План**

1. Особливості неоіндуїстських рухів сучасності.
2. Міжнародне товариство свідомості Крішни.
3. Трансцендентальна медитація.
4. Ошо-центр.
5. Сахаджа йога.

Методичні поради:

Перше питання семінарського заняття присвячене встановленню особливостей неоіндуїстських рухів сучасності. При розгляді наступних питань студент керується наступною логічною схемою:

- час появи руху;
- організаційна структура;
- лідери;
- основи вчення;
- методи діяльності;
- представництво в Україні;
- поширеність у світі.

Рекомендована література:

1. Докаш В.І. Загальне релігієзнавство: навчальний посібник для студентів вузів / В.І.Докаш. - Чернівці: Наші книги, 2012. - 784 с.
2. Дудар Н.П. Нові релігійні течії: український контекст: огляд, документи, переклади / Н.П.Дудар, Л.О.Филипович. - К.: Наукова думка, 2000. – 132 с.
3. Лубський В.І. Історія релігій: Підручник для студентів вузів / В.І.Лубський, М.В.Лубська. - К.: Центр навчальної літератури, 2009. – 776 с.
4. Релігієзнавство: Підручник для студентів вузів / За ред. О.П.Сидоренка. - К.: Знання, 2007. - 469 с.
5. Рижкова С.А. Типологія релігій: Курс загального релігієзнавства: Навчальний посібник для студентів вузів / С.А.Рижкова. - К.: Кондор, 2005. - 447 с.
6. Наливайко С. Крішна й Україна / С.Наливайко // Українська газета. – 1994. - №1-2. - С.34-37.

Practical class №3**Topic: Neo-Vedanta****Plan**

1. Features of the Neo-Hindu movements of our time.
2. International Society for Krishna Consciousness.
3. Transcendental Meditation.
4. Osho center.
5. Sahaja Yoga.

Methodical tips:

The first issue of the seminars is devoted to the features of the contemporary Neo-Hindu movements. In considering these issues the student is guided by the following logical scheme:

- Time of appearance of movement;
- the organizational structure;
- Leaders;
- The basis of the doctrine;
- Working methods;
- Representation in Ukraine;
- Prevalence in the world.

Recommended Books:

1. Dokash V.I. Zahal'ne relihiyeznavstvo: navchal'nyy posibnyk dlya studentiv vuziv / V.I.Dokash. - Chernivtsi: Nashi knyhy, 2012. - 784 s.
2. Dudar N.P. Novi relihiyni techiyi: ukrayins'kyi kontekst: ohlyad, dokumenty, pereklady / N.P.Dudar, L.O.Fylypovych. - K.: Naukova dumka, 2000. - 132 s.
3. Lubs'kyi V.I. Istoriya relihiy: Pidruchnyk dlya studentiv vuziv / V.I.Lubs'kyi, M.V.Lubs'ka. - K.: Tsentri navchal'noyi literatury, 2009. - 776 s.
4. Relihiyeznavstvo: Pidruchnyk dlya studentiv vuziv / Za red. O.P.Sydorenka. - K.: Znannya, 2007. - 469 s.
5. Ryzhkova S.A. Typolohiya relihiy: Kurs zahal'noho relihiyeznavstva: Navchal'nyy posibnyk dlya studentiv vuziv / S.A.Ryzhkova. - K.: Kondor, 2005. - 447 s.
6. Nalyvayko S. Krishna y Ukrayina / S.Nalyvayko // Ukrayins'ka hazeta. – 1994. - №1-2. - S.34-37.

Практичне заняття №4**Тема: Необуддистські течії****План**

1. Характеристика головних необуддистських рухів сучасності.
2. Дзен-буддизм.
3. Нітірен.
4. АУМ Сінрікьо.

Методичні поради:

Перше питання семінарського заняття присвячене встановленню загальних рис, притаманних необуддистським рухам сучасності. При розгляді наступних питань студент керується наступною логічною схемою:

- час появи руху;
- організаційна структура;
- лідери;
- основи вчення;
- методи діяльності;
- представництво в Україні;
- поширеність у світі.

Рекомендована література:

1. Докаш В.І. Загальне релігієзнавство: навчальний посібник для студентів вузів / В.І.Докаш. - Чернівці: Наші книги, 2012. - 784 с.
2. Дудар Н.П. Нові релігійні течії: український контекст: огляд, документи, переклади / Н.П.Дудар, Л.О.Филипович. - К.: Наукова думка, 2000. – 132 с.
3. Игнатович А.Н. Лотос и политика: необуддийские движения в общественной жизни Японии / А.Н.Игнатович, Г.Е.Светлов. - М.: Мысль, 1989. - 283 с.
4. Лубський В.І. Історія релігій: Підручник для студентів вузів / В.І.Лубський, М.В.Лубська. - К.: Центр навчальної літератури, 2009. – 776 с.
5. Рижкова С.А. Типологія релігій: Курс загального релігієзнавства: Навчальний посібник для студентів вузів / С.А.Рижкова. - К.: Кондор, 2005. - 447 с.
6. Савченко О.А. Українська сангха японського Ордену Ніппондзан Мьоходзі // Наука. Релігія. Суспільство. — 2010. — № 2. — С. 290-295.

Practical class №4**Topic: Neo-Buddhist doctrines****Plan**

1. Characteristics of the main Neo-Budhist movements of our time.
2. Zen Buddhism.
3. Nichiren.
4. Aum Shinrikyo.

Methodical tips:

The first issue of the seminars is devoted to the features of the contemporary Neo-Buddhist movements. In considering these issues the student is guided by the following logical scheme:

- Time of appearance of movement;
- the organizational structure;
- Leaders;
- The basis of the doctrine;
- Working methods;
- Representation in Ukraine;
- Prevalence in the world.

Recommended Books:

1. Dokash V.I. Zahal'ne relihiyeznavstvo: navchal'nyy posibnyk dlya studentiv vuziv / V.I.Dokash. - Chernivtsi: Nashi knyhy, 2012. - 784 s.
2. Dudar N.P. Novi relihiyni techiyi: ukrayins'kyi kontekst: ohlyad, dokumenty, pereklady / N.P.Dudar, L.O.Fylypovych. - K.: Naukova dumka, 2000. - 132 s.
3. Lubs'kyi V.I. Istoriya relihiy: Pidruchnyk dlya studentiv vuziv / V.I.Lubs'kyi, M.V.Lubs'ka. - K.: Tsentr navchal'noyi literatury, 2009. - 776 s.
4. Ryzhkova S.A. Typolohiya relihiy: Kurs zahal'noho relihiyeznavstva: Navchal'nyy posibnyk dlya studentiv vuziv / S.A.Ryzhkova. - K.: Kondor, 2005. - 447 s.
5. Nalyvayko S. Krishna y Ukrayina / S.Nalyvayko // Ukrayins'ka hazeta. – 1994. - №1-2. - S.34-37.
6. Savchenko O.A. Ukrayins'ka sanhkha yapons'koho Ordenu Nippondzan M'okhodzi / O.A. Savchenko // Nauka. Relihiya. Suspil'stvo. — 2010. — № 2. — S. 290-295.

Практичне заняття №5**Тема: Загальна характеристика синтетичних релігій****План**

1. Ідеологічна основа головних синтетичних релігійних вчень сучасності.
2. Організаційна структура синтетичних релігійних об'єднань.
3. Методи роботи синтетичних релігійних об'єднань.

Методичні поради:

Перше питання семінарського заняття присвячене встановленню ідеологічних засад синтетичних релігій сучасності.

У другому питанні слід розкрити організаційну структуру різноманітних синтетичних об'єднань. У третьому – методи їх роботи (агітація, залучення впливових урядовців тощо).

Рекомендована література:

1. Докаш В.І. Загальне релігієзнавство: навчальний посібник для студентів вузів / В.І.Докаш. - Чернівці: Наші книги, 2012. - 784 с.
2. Дудар Н.П. Нові релігійні течії: український контекст: огляд, документи, переклади / Н.П.Дудар, Л.О.Филипович. - К.: Наукова думка, 2000. – 132 с.
3. Здіорук С.І. Суспільно-релігійні відносини: виклики Україні XXI століття: Монографія / С.І.Здіорук. - К.: Знання України, 2005. – 552 с.
4. Лубський В.І. Історія релігій: Підручник для студентів вузів / В.І.Лубський, М.В.Лубська. - К.: Центр навчальної літератури, 2009. – 776 с.
5. Релігієзнавство: Підручник для студентів вузів / За ред. О.П.Сидоренка. - К.: Знання, 2007. - 469 с.
6. Рижкова С.А. Типологія релігій: Курс загального релігієзнавства: Навчальний посібник для студентів вузів / С.А.Рижкова. - К.: Кондор, 2005. - 447 с.
7. Ювсечко Я.В. Постмодерністські тенденції як базовий чинник поширення синтетичних неорелігій / Я.В. Ювсечко // Актуальні проблеми філософії та соціології. - 2015. - Вип. 6. - С. 173-176.

Practical class №5**Topic: Overview of the synthetic religions****Plan**

1. The ideological basis of main synthetic religious teachings of today.
2. Structure of synthetic religious associations.
3. Methods of work of the synthetic religious associations.

Methodical tips:

The first issue of the seminars is devoted to the ideological features of the contemporary synthetic religions.

The second question should reveal the organizational structure of various synthetic associations. In the third the methods of work (propaganda, involvement of influential officials, etc.) have to be discussed.

Recommended Books:

1. Dokash V.I. Zahal'ne relihiyeznastvo: navchal'nyy posibnyk dlya studentiv vuziv / V.I.Dokash. - Chernivtsi: Nashi knyhy, 2012. - 784 s.
2. Dudar N.P. Novi relihiyni techiyi: ukrayins'kyi kontekst: ohlyad, dokumenty, pereklady / N.P.Dudar, L.O.Fylypovych. - K.: Naukova dumka, 2000. - 132 s.
3. Zdioruk S.I. Suspil'no-relihiyni vidnosyny: vyklyky Ukrayini XXI stolittya: Monohrafiya / S.I.Zdioruk. - K.: Znannya Ukrayiny, 2005. - 552 s.
4. Lubs'kyi V.I. Istoriya relihiy: Pidruchnyk dlya studentiv vuziv / V.I.Lubs'kyi, M.V.Lubs'ka. - K.: Tsentri navchal'noyi literatury, 2009. - 776 s.
5. Relihiyeznastvo: Pidruchnyk dlya studentiv vuziv / Za red. O.P.Sydorenka. - K.: Znannya, 2007. - 469 s.
6. Ryzhkova S.A. Typolohiya relihiy: Kurs zahal'noho relihiyeznastva: Navchal'nyy posibnyk dlya studentiv vuziv / S.A.Ryzhkova. - K.: Kondor, 2005. - 447 s.
7. Nalyvayko S. Krishna y Ukrayina / S.Nalyvayko // Ukrayins'ka hazeta. – 1994. - №1-2. - S.34-37.
8. Yuvsechko YA.V. Postmodernist-s'ki tendentsiyi yak bazovyy chynnyk poshyrennya syntetychnykh neorelihiy / YA.V. Yuvsechko // Aktual'ni problemy filosofiyi ta sotsiolohiyi. - 2015. - Vyp. 6. - S. 173-176.

Практичне заняття №6**Тема: Синтетичні релігії сучасності****План**

1. Велике Біле Братство та його діяльність в Україні.
2. Церква уніфікації.
3. Всесвітня віра багаї – одна з перших спроб інтелектуального об'єднання людства

Методичні поради:

При розгляді усіх питань семінарського заняття студент керується наступною логічною схемою:

- час появи руху;
- організаційна структура;
- лідери;
- основи вчення;
- методи діяльності;
- представництво в Україні;
- поширеність у світі.

Рекомендована література:

1. Докаш В.І. Загальне релігієзнавство: навчальний посібник для студентів вузів / В.І.Докаш. - Чернівці: Наші книги, 2012. - 784 с.
2. Дудар Н.П. Нові релігійні течії: український контекст: огляд, документи, переклади / Н.П.Дудар, Л.О.Филипович. - К.: Наукова думка, 2000. – 132 с.
3. Здіорук С.І. Суспільно-релігійні відносини: виклики Україні XXI століття: Монографія / С.І.Здіорук. - К.: Знання України, 2005. – 552 с.
4. Лубський В.І. Історія релігій: Підручник для студентів вузів / В.І.Лубський, М.В.Лубська. - К.: Центр навчальної літератури, 2009. – 776 с.
5. Релігієзнавство: Підручник для студентів вузів / За ред. О.П.Сидоренка. - К.: Знання, 2007. - 469 с.
6. Рижкова С.А. Типологія релігій: Курс загального релігієзнавства: Навчальний посібник для студентів вузів / С.А.Рижкова. - К.: Кондор, 2005. - 447 с.

Practical class №6**Topic: Synthetic religion of the modernity****Plan**

1. Great White Brotherhood and its activities in Ukraine.
2. Unification Church.
3. World Bahá'í faith - one of the first attempts of intellectual unification of mankind

Methodical tips:

In considering all issues the student is guided by the following logical scheme:

- Time of appearance of movement;
- the organizational structure;
- Leaders;
- The basis of the doctrine;
- Working methods;
- Representation in Ukraine;
- Prevalence in the world.

Recommended Books:

1. Dokash V.I. Zahal'ne relihiyeznavstvo: navchal'nyy posibnyk dlya studentiv vuziv / V.I.Dokash. - Chernivtsi: Nashi knyhy, 2012. - 784 s.
2. Dudar N.P. Novi relihiyni techiyi: ukrayins'kyi kontekst: ohlyad, dokumenty, pereklady / N.P.Dudar, L.O.Fylypovych. - K.: Naukova dumka, 2000. - 132 s.
3. Zdioruk S.I. Suspil'no-relihiyni vidnosyny: vyklyky Ukrayini XXI stolittya: Monohrafiya / S.I.Zdioruk. - K.: Znannya Ukrayiny, 2005. - 552 s.
4. Lubs'kyi V.I. Istoriya relihiy: Pidruchnyk dlya studentiv vuziv / V.I.Lubs'kyi, M.V.Lubs'ka. - K.: Tsentri navchal'noyi literatury, 2009. - 776 s.
5. Relihiyeznavstvo: Pidruchnyk dlya studentiv vuziv / Za red. O.P.Sydorenka. - K.: Znannya, 2007. - 469 s.
6. Ryzhkova S.A. Typolohiya relihiy: Kurs zahal'noho relihiyeznavstva: Navchal'nyy posibnyk dlya studentiv vuziv / S.A.Ryzhkova. - K.: Kondor, 2005. - 447 s.
7. Nalyvayko S. Krishna y Ukrayina / S.Nalyvayko // Ukrayins'ka hazeta. – 1994. - №1-2. - S.34-37.

Практичне заняття №7**Тема: Езотеричні об'єднання.****План**

1. Характеристика головних езотеричних об'єднань.
2. Теософія.
3. Братство Грааля.

Методичні поради:

Перше питання семінарського заняття присвячене характеристиці головних езотеричних рухів сучасності. При розгляді наступних питань студент керується наступною логічною схемою:

- час появи руху;
- організаційна структура;
- лідери;
- основи вчення;
- методи діяльності;
- представництво в Україні;
- поширеність у світі.

Рекомендована література:

1. Докаш В.І. Загальне релігієзнавство: навчальний посібник для студентів вузів / В.І.Докаш. - Чернівці: Наші книги, 2012. - 784 с.
2. Дудар Н.П. Нові релігійні течії: український контекст: огляд, документи, переклади / Н.П.Дудар, Л.О.Филипович. - К.: Наукова думка, 2000. – 132 с.
3. Здіорук С.І. Суспільно-релігійні відносини: виклики Україні XXI століття: Монографія / С.І.Здіорук. - К.: Знання України, 2005. – 552 с.
4. Лубський В.І. Історія релігій: Підручник для студентів вузів / В.І.Лубський, М.В.Лубська. - К.: Центр навчальної літератури, 2009. – 776 с.
5. Релігієзнавство: Підручник для студентів вузів / За ред. О.П.Сидоренка. - К.: Знання, 2007. - 469 с.
6. Рижкова С.А. Типологія релігій: Курс загального релігієзнавства: Навчальний посібник для студентів вузів / С.А.Рижкова. - К.: Кондор, 2005. - 447 с.

Practical class №7**Topic: Esoteric associations****Plan**

1. Characteristics of the main esoteric associations.
2. Theosophy.
3. Grail Brotherhood.

Methodical tips:

The first issue of seminars dedicated to the characteristics of the main esoteric movements of our time. In considering all issues the student is guided by the following logical scheme:

- Time of appearance of movement;
- the organizational structure;
- Leaders;
- The basis of the doctrine;
- Working methods;
- Representation in Ukraine;
- Prevalence in the world.

Recommended Books:

1. Dokash V.I. Zahal'ne relihiyeznavstvo: navchal'nyy posibnyk dlya studentiv vuziv / V.I.Dokash. - Chernivtsi: Nashi knyhy, 2012. - 784 s.
2. Dudar N.P. Novi relihiyni techiyi: ukrayins'kyi kontekst: ohlyad, dokumenty, pereklady / N.P.Dudar, L.O.Fylypovych. - K.: Naukova dumka, 2000. - 132 s.
3. Zdioruk S.I. Suspil'no-relihiyni vidnosyny: vyklyky Ukrayini XXI stolittya: Monohrafiya / S.I.Zdioruk. - K.: Znannya Ukrayiny, 2005. - 552 s.
4. Lubs'kyi V.I. Istoriya relihiy: Pidruchnyk dlya studentiv vuziv / V.I.Lubs'kyi, M.V.Lubs'ka. - K.: Tsentr navchal'noyi literatury, 2009. - 776 s.
5. Relihiyeznavstvo: Pidruchnyk dlya studentiv vuziv / Za red. O.P.Sydorenka. - K.: Znannya, 2007. - 469 s.
6. Ryzhkova S.A. Typolohiya relihiy: Kurs zahal'noho relihiyeznavstva: Navchal'nyy posibnyk dlya studentiv vuziv / S.A.Ryzhkova. - K.: Kondor, 2005. - 447 s.

Практичне заняття №8**Тема: Загальна характеристика сайєнтологічних рухів.****План**

1. Характеристика головних саєнтологічних рухів сучасності.
2. Організаційна структура та головні ідеї.
3. Методи роботи.

Методичні поради:

Перше питання семінарського заняття присвячене загальній характеристиці саєнтологічних рухів сучасності – з'ясуванню історії та причин їх появи, головних ідей, лідерів, відмінності від інших релігійних течій, ступені поширеності в Україні та світі.

У другому питанні слід розкрити організаційну структуру сайєнтологічних об'єднань. У третьому – методи їх роботи (агітація, залучення впливових урядовців тощо).

Рекомендована література:

1. Докаш В.І. Загальне релігієзнавство: навчальний посібник для студентів вузів / В.І.Докаш. - Чернівці: Наші книги, 2012. - 784 с.
2. Дудар Н.П. Нові релігійні течії: український контекст: огляд, документи, переклади / Н.П.Дудар, Л.О.Филипович. - К.: Наукова думка, 2000. – 132 с.
3. Лубський В.І. Історія релігій: Підручник для студентів вузів / В.І.Лубський, М.В.Лубська. - К.: Центр навчальної літератури, 2009. – 776 с.
4. Релігієзнавство: Підручник для студентів вузів / За ред. О.П.Сидоренка. - К.: Знання, 2007. - 469 с.
5. Рижкова С.А. Типологія релігій: Курс загального релігієзнавства: Навчальний посібник для студентів вузів / С.А.Рижкова. - К.: Кондор, 2005. - 447 с.
6. Єленський В.Є. Саєнтологія в Україні: Віровчення і практика релігійної організації «Церква Саєнтології» та відповідність форм і методів її діяльності чинному в Україні законодавству / В.Є.Єленський, О.Н.Саган. - К.: Швидкий рух, 2007. - 79 с.
7. Сайєнтологи прагнуть панування?: Обережно, - «наукові» секти! // Вечірній Київ. - 1997. - 10 черв. - С.5.

Practical class №8**Topic: The overview of the Scientology****Plan**

1. Characteristics of the main Scientology movements of our time.
2. Structure and main ideas.
3. Methods of work

Methodical tips:

The first issue of the seminars is dedicated to the general characteristics of the Scientology movements of our time – the elucidation of the history and causes of their appearance, main ideas, leaders, differences from other religions, the prevalence rate in Ukraine and abroad.

The second question should reveal the organizational structure of the Scientology associations. In the third the methods of work (propaganda, involvement of influential officials, etc.) should be described.

Recommended Books:

1. Dokash V.I. Zahal'ne relihiyeznavstvo: navchal'nyy posibnyk dlya studentiv vuziv / V.I.Dokash. - Chernivtsi: Nashi knyhy, 2012. - 784 s.
2. Dudar N.P. Novi relihiyni techiyi: ukrayins'kyi kontekst: ohlyad, dokumenty, pereklady / N.P.Dudar, L.O.Fylypovych. - K.: Naukova dumka, 2000. - 132 s.
3. Lubs'kyi V.I. Istoriya relihiy: Pidruchnyk dlya studentiv vuziv / V.I.Lubs'kyi, M.V.Lubs'ka. - K.: Tsentr navchal'noyi literatury, 2009. - 776 s.
4. Relihiyeznavstvo: Pidruchnyk dlya studentiv vuziv / Za red. O.P.Sydorenka. - K.: Znannya, 2007. - 469 s.
5. Ryzhkova S.A. Typolohiya relihiy: Kurs zahal'noho relihiyeznavstva: Navchal'nyy posibnyk dlya studentiv vuziv / S.A.Ryzhkova. - K.: Kondor, 2005. - 447 s.
6. Yelens'kyi V.YE. Sayentolohiya v Ukrayini: Virovchennya i praktyka relihiynoyi orhanizatsiyi «Tserkva Sayentolohiyi» ta vidpovidnist' form i metodiv yiyi diyal'nosti chynnomu v Ukrayini zakonodavstvu / V.YE.Yelens'kyi, O.N.Sahan. - K.: Shvydkyy rukh, 2007. - 79 s.
7. Sayentolohy prahnut' panuvannya?: Oberezhno, - «naukovi» sekty! // Vechirniy Kyiv. - 1997. - 10 cherv. - S.5.

Практичне заняття №9**Тема: Сайєнтологічні об'єднання сучасності****План**

1. Діанетика або сайєнтологія.
2. Вчення Рона Хаббарда в сучасному світі та Україні.
3. Ернст Холмс та його наука розуму.
4. Християнська наука.

Методичні поради:

При розгляді усіх питань семінарського заняття студент керується наступною логічною схемою:

- час появи руху;
- організаційна структура;
- лідери;
- основи вчення;
- методи діяльності;
- представництво в Україні;
- поширеність у світі.

Рекомендована література:

1. Докаш В.І. Загальне релігієзнавство: навчальний посібник для студентів вузів / В.І.Докаш. - Чернівці: Наші книги, 2012. - 784 с.
2. Дудар Н.П. Нові релігійні течії: український контекст: огляд, документи, переклади / Н.П.Дудар, Л.О.Филипович. - К.: Наукова думка, 2000. – 132 с.
3. Лубський В.І. Історія релігій: Підручник для студентів вузів / В.І.Лубський, М.В.Лубська. - К.: Центр навчальної літератури, 2009. – 776 с.
4. Рижкова С.А. Типологія релігій: Курс загального релігієзнавства: Навчальний посібник для студентів вузів / С.А.Рижкова. - К.: Кондор, 2005. - 447 с.
5. Єленський В.Є. Саєнтологія в Україні: Віровчення і практика релігійної організації "Церква Саєнтології" та відповідність форм і методів її діяльності чинному в Україні законодавству / В.Є.Єленський, О.Н.Саган. - К.: Швидкий рух, 2007. - 79 с.
6. Сайєнтологи прагнуть панування?: Обережно, - "наукові" секти! // Вечірній Київ. - 1997. - 10 черв. - С.5.

Practical class №9**Topic:****The Scientology movements of the modernity****Plan**

1. Dianetics or Scientology.
2. Teaching of Ron Hubbard in the modern world and Ukraine.
3. Ernest Holmes and his science of the mind.
4. Christian Science.

Methodical tips:

In considering all issues the student is guided by the following logical scheme:

- Time of appearance of movement;
- the organizational structure;
- Leaders;
- The basis of the doctrine;
- Working methods;
- Representation in Ukraine;
- Prevalence in the world.

Recommended Books:

1. Dokash V.I. Zahal'ne relihiyeznavstvo: navchal'nyy posibnyk dlya studentiv vuziv / V.I.Dokash. - Chernivtsi: Nashi knyhy, 2012. - 784 s.
2. Dudar N.P. Novi relihiyni techiyi: ukrayins'kyi kontekst: ohlyad, dokumenty, pereklady / N.P.Dudar, L.O.Fylypovych. - K.: Naukova dumka, 2000. - 132 s.
3. Lubs'kyi V.I. Istoriya relihiy: Pidruchnyk dlya studentiv vuziv / V.I.Lubs'kyi, M.V.Lubs'ka. - K.: Tsentr navchal'noyi literatury, 2009. - 776 s.
4. Ryzhkova S.A. Typolohiya relihiy: Kurs zahal'noho relihiyeznavstva: Navchal'nyy posibnyk dlya studentiv vuziv / S.A.Ryzhkova. - K.: Kondor, 2005. - 447 s.
5. Yelens'kyi V.YE. Sayentolohiya v Ukrayini: Virovchennya i praktyka relihiynoyi orhanizatsiyi "Tserkva Sayentolohiyi" ta vidpovidnist' form i metodiv yiyi diyal'nosti chynnomu v Ukrayini zakonodavstvu / V.YE.Yelens'kyi, O.N.Sahan. - K.: Shvydkyy rukh, 2007. - 79 s.
6. Sayyentolohy prahnut' panuvannya?: Oberezhno, - "naukovi" sekty! // Vechirniy Kyiv. - 1997. - 10 cherv. - S.5.

Практичне заняття №10**Тема: Неоязичницькі організації в Україні****План**

1. Професор Володимир Шаян та його Рідна віра.
2. РУНВіра Лева Силенка.
3. Ладовіра.
4. Собор Рідної віри.

Методичні поради:

При розгляді усіх питань семінарського заняття студент керується наступною логічною схемою:

- час появи руху;
- організаційна структура;
- лідери;
- основи вчення;
- методи діяльності;
- представництво в Україні;
- поширеність у світі.

Рекомендована література:

1. Докаш В.І. Загальне релігієзнавство: навчальний посібник для студентів вузів / В.І.Докаш. - Чернівці: Наші книги, 2012. - 784 с.
2. Дудар Н.П. Нові релігійні течії: український контекст: огляд, документи, переклади / Н.П.Дудар, Л.О.Филипович. - К.: Наукова думка, 2000. – 132 с.
3. Рижкова С.А. Типологія релігій: Курс загального релігієзнавства: Навчальний посібник для студентів вузів / С.А.Рижкова. - К.: Кондор, 2005. - 447 с.
4. Гуцуляк О. Неязичництво другої половини ХХ сторіччя як парадигма свідомості суб'єкта цивілізаційно-культурного процесу / О.Гуцуляк // Людина і політика. – 2000. - № 3. - С.64-68.
5. Лукашук К.М. Особливості рідновірства в українському неоязичництві / К.М.Лукашук, С.О.Шкіль // Вісник Київського інституту бізнесу та технологій. – 2013. - № 2. - С.134-135.
6. Шнирельман В. Неоязичництво на обширах Євразії: Релігія в сучасному світі / В.Шнирельман // Людина і світ. – 1999. - № 11/12. - С.9-15.

Practical class №10**Topic: The neo-heathen movements in Ukraine****Plan**

1. Professor Volodymyr Shayan and his Ridna Vira.
2. RUNVira of Lev Sylenko.
3. Ladovira
4. The Union of the Ridna Vira.

Methodical tips:

In considering all issues the student is guided by the following logical scheme:

- Time of appearance of movement;
- the organizational structure;
- Leaders;
- The basis of the doctrine;
- Working methods;
- Representation in Ukraine;
- Prevalence in the world.

Recommended Books:

1. Dokash V.I. Zahal'ne relihiyeznavstvo: navchal'nyy posibnyk dlya studentiv vuziv / V.I.Dokash. - Chernivtsi: Nashi knyhy, 2012. - 784 s.
2. Dudar N.P. Novi relihiyni techiyi: ukrayins'kyi kontekst: ohlyad, dokumenty, pereklady / N.P.Dudar, L.O.Fylypovych. - K.: Naukova dumka, 2000. - 132 s.
3. Ryzhkova S.A. Typolohiya relihiy: Kurs zahal'noho relihiyeznavstva: Navchal'nyy posibnyk dlya studentiv vuziv / S.A.Ryzhkova. - K.: Kondor, 2005. - 447 s.
4. Hutsulyak O. Neyazychnytstvo druhoyi polovyny KHKH storichchya yak paradyhma svidomosti sub'yekta tsyvilizatsiyno-kul'turnoho protsesu / O.Hutsulyak // Lyudyna i polityka. – 2000. - № 3. - S.64-68.
5. Lukashuk K.M. Osoblyvosti ridnovirstva v ukrayins'komu neoyazychnytstvi / K.M. Lukashuk, S.O.Shkil' // Visnyk Kyivskoho instytutu biznesu ta tekhnolohiy. – 2013. - № 2. - S.134-135.
6. Shnyrel'man V. Neoyazychnytstvo na obshyrakh Yevraziyi: Relihiya v suchasnomu sviti / V.Shnyrel'man // Lyudyna i svit. – 1999. - № 11/12. - S.9-15.

ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Тема самостійної роботи	К-ть год.	Завдання для студентів	Форма звіту	Форми і засоби контролю
1.	Вступ до курсу. Основні підходи до трактування нетрадиційної релігійної системи.	10	Опрацювання спеціальної літератури. Підготовка повідомлення за обраною тематикою. Тематика 1. Теоретичні проблеми вивчення неорелігій. 2. Нові релігійні течії у світовому релігійному просторі.	Реферат (письмове повідомлення) або мультимедій-на презентація	1. Усне повідомлення 2. Захист
2.	Неохристиянство	7	Опрацювання спеціальної літератури. Підготовка повідомлення за обраною тематикою. Тематика 1. Церква марийської орієнтації «Альфа і Омега». 2. Церква Скелі. 3. Церква «Хвала і поклоніння».	Реферат (письмове повідомлення) або мультимедійна презентація	1. Усне повідомлення 2. Захист
3.	Неоіндуїзм	7	Опрацювання спеціальної літератури. Підготовка	Реферат (письмове повідомлення)	1. Усне повідомлення 2. Захист

			повідомлення за обраною тематикою. Тематика 1. Місія «Світло душі». 2. Міжнародне товариство «Всесвітня чиста релігія».	або мультимедійна презентація	
4.	Необуддистські течії	7	Опрацювання спеціальної літератури. Підготовка повідомлення за обраною тематикою. Тематика 1. Карма каг'ю. 2. Гелугпа.	Реферат (письмове повідомлення) або мультимедійна презентація	1. Усне повідомлення 2. Захист
5.	Загальна характеристика синтетичних релігій	7	Опрацювання спеціальної літератури. Підготовка повідомлення за темою: Постмодернізм і поява синтетичних релігій.	Реферат (письмове повідомлення)	1. Усне повідомлення
6.	Синтетичні релігії сучасності	7	Опрацювання спеціальної літератури. Підготовка повідомлення за темою: Діяльність синтетичних рухів в Україні: спільне і відмінне	Реферат (письмове повідомлення)	1. Усне повідомлення
7.	Езотеричні об'єднання	7	Опрацювання спеціальної літератури. Підготовка повідомлення за обраною тематикою.	Реферат (письмове повідомлення) або мультимедійна	1. Усне повідомлення 2. Захист

			<p>Тематика</p> <p>1. О.Блаватська – засновниця нової віри. 2. Вчення В.Соловйова як підґрунтя творення езотеричних релігій..</p>	презентація	
8.	Загальна характеристика сайєнтологічних рухів	7	<p>Опрацювання спеціальної літератури. Підготовка повідомлення за обраною тематикою.</p> <p>Тематика</p> <p>1. Міжнародний альянс нового мислення. 2. Аналіз праці Л.Рон Хаббарда «Діанетика: сучасна наука розумового здоров'я».</p>	Реферат (письмове повідомлення) або мультимедійна презентація	1. Усне повідомлення 2. Захист
9.	Сайєнтологічні об'єднання сучасності	7	<p>Опрацювання спеціальної літератури. Підготовка повідомлення за темою: Діяльність саєнтологічних рухів в Україні: спільне і відмінне.</p>	Реферат (письмове повідомлення)	1. Усне повідомлення
10.	Загальна характеристика неоязичницьких (рідновірських) рухів	7	<p>Опрацювання спеціальної літератури. Підготовка повідомлення за темою: Статистика неоязичницьких рухів в Україні: спільне і</p>	Реферат (письмове повідомлення)	1. Усне повідомлення

			відмінне.		
11.	Неоязичницькі організації в Україні	7	Опрацювання спеціальної літератури. Підготовка повідомлення за обраною тематикою. Тематика 1. Громади РУНвіри в Україні. 2. Біографія В.Шаяна..	Реферат (письмове повідомлення) або мультимедійна презентація	1. Усне повідомлення 2. Захист
	Разом	80			

THE TOOLS FOR THE INDIVIDUAL WORK

No	The theme of the individual work	Hours	The task for students	Report Form	Forms of the Control
1.	Introduction to the course. Basic approaches to the treatment of non-traditional religious system.	10	Studying the special literature. The preparation of the report on selected topics. tasks 1. Theoretical problems of studying of the new religions. 2. New religion movements in the world's religious space	Report (Written essey) or powerpoint presentaion	1. Verbal report 2. Defence
2.	Neo-Christianity	7	Studying the special literature. The preparation of the report on selected topics. tasks 1. Church of the Marian orientation "Alpha and Omega". 2. Church of the Rock. 3. Church "Praise and worship".	Report (Written essey) or powerpoint presentaion	1. Verbal report 2. Defence
3.	Neo-Hinduism	7	Studying the special literature. The preparation of the report on selected topics. tasks 1. Mission "Light of the soul".	Report (Written essey) or powerpoint presentaion	1. Verbal report 2. Defence

			2. International Society "World is pure religion".		
4.	Neo-Budhist doctrines	7	Studying the special literature. The preparation of the report on selected topics. tasks 1. Karma Kagyu. 2. Gelugpa.	Report (Written essey) or powerpoint presentaion	1. Verbal report 2. Defence
5.	Overview of the synthetic religions	7	Studying the special literature. The preparation of the report on selected topics: Postmodernism and the emergence of synthetic religions.	Report (Written essey)	1. Verbal report
6.	Synthetic religions of the modernity	7	Studying the special literature. The preparation of the report on selected topics: Activities of the synthetic movements in Ukraine: common and different	Report (Written essey)	1. Verbal report
7.	Esoteric associations	7	Studying the special literature. The preparation of the report on selected topics. tasks 1. E. Blavatskaya – the founder of the new faith. 2. The doctrine of V.Solovyov as as the basis of the creation of	Report (Written essey) or powerpoint presentaion	1. Verbal report 2. Defence

			the esoteric religions.		
8.	The overview of the Scientology	7	Studying the special literature. The preparation of the report on selected topics. tasks 1. International Alliance of new thinking. 2. Analysis L. Ron Hubbard's work "Dianetics: The Modern Science of mental health".	Report (Written essey) or powerpoint presentaion	1. Verbal report 2. Defence
9.	The Scientology movements of the modernity	7	Studying the special literature. The preparation of the report on selected topics: Activities of the Scientology movements in Ukraine: common and different.	Report (Written essey)	1. Verbal report
10	General characteristics of neo-heathen (ridnoviry) movements	7	Studying the special literature. The preparation of the report on selected topics: Statistics of the neo-heathen movements in Ukraine: common and different.	Report (Written essey)	1. Verbal report
11	Neo-heathen movements in Ukraine	7	Studying the special literature. The preparation of the report on selected topics.	Report (Written essey) or powerpoint presentaion	1. Verbal report 2. Defence

			tasks 1. RUNviry communities in Ukraine. 2. Biography of V.Shayan.		
	Total	80			

**ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ
ДЛЯ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ**

1. Що в перекладі з латинської означає слово секта:
 - a. напрям, вчення
 - b. підхід, положення
 - c. напрям, теорія
 - d. вчення, підхід

2. Нетрадиційні релігії також називають:
 - a. інтегративні релігійні вчення
 - b. нетрадиційні підходи до релігії
 - c. релігії нової доби
 - d. вчення нової ери

3. Який з цих рухів належить до неохристиянських:
 - a. тантризм
 - b. нові п'ятидесятники
 - c. каббалізм
 - d. свамі

4. Яку з цих церков можна віднести до проросійського неохристиянського утворення:
 - a. Християнська місія «Емануїл»
 - b. Армія спасіння
 - c. Лівобережна церква Христа
 - d. Воскресаючої Богородиці

5. Церква Ісуса Христа святих останніх днів (мормони) була створена:
 - a. 1830 у США
 - b. 1865 у Швейцарії
 - c. 1890 у Німеччині
 - d. 1900 у Росії

6. Ідеї Еммануїла Сведенборга були покладені в основу діяльності:

- a. Церкви Христа
- b. Церкви Нового Єрусалиму
- c. Новоапостольської церкви
- d. Християнської місії «Еммануїл»

7. Який з цих рухів належить до неоіндуїстських:

- a. харизматичні конгрегації
- b. суфізм
- c. каббалізм
- d. товариства ведичної культури

8. Які з цих товариств належать до езотеричних об'єднань:

- a. Братство Грааля
- b. Собор Рідної віри
- c. Церква уніфікації
- d. Товариство свідомості Крішни

9. Міжнародне товариство свідомості Крішни відоме також як рух:

- a. «Харе Вішну»
- b. «Слався Брахма»
- c. «Харе Крішна»
- d. «Віва Крішна»

10. Засновник руху «Трансцендентальної медитації» Махаріша Махеш був персональним гуру:

- a. англійської королеви Єлизавети II
- b. ансамблю «Бітлз»
- c. ансамблю «Скорпіонс»
- d. американського президента Рональда Рейгана

11. Для неоорієнталіських рухів характерно використання в релігійних практиках:

- a. карате
- b. дзюдо
- c. йоги
- d. кунг-фу

12. Засновницею якого нерелігійного руху була жінка (Шривастава Нірмала):

- a. Нітірен
- b. Богородична церква
- c. Ошо центр
- d. Сахаджа йога

13. Місце проживання вчителя і паломництва його вірних у неоіндуїстських рухах називається:

- a. капище
- b. ашрам
- c. альков
- d. олтар

14. Яка релігійна організація «відзначилася» проведенням терористичного акту в токійському метрополітені:

- a. Нітірен
- b. Велике Біле Братство
- c. АУМ Сінрікьо
- d. Ошо центр

15. Яка з цих неоіндуїстських організацій виникла найраніше:

- a. Трансцендентальна медитація
- b. Сахаджа йога
- c. Міжнародне товариство свідомості Крішни
- d. Ошо центр

16. Засновником організації АУМ Сінрікьо був:

- a. Раджніша Чандра Мохана
- b. Д.Т.Судзукі
- c. Нітідацу Фудзія
- d. Сьоко Асахара

17. У 1990 ця особа була проголошена Богом Живим Марією Деві Христос, тобто Христом у другому своєму пришесті в тілі своєї матері. Про кого йде мова:

- a. Юрій Кривоногов
- b. Марія Цвигун
- c. Сан Мун
- d. Олена Блаватська

18. Засновниця Всесвітнього теософського товариства, автор праці «Таємна доктрина»:

- a. Софія Ковалевська
- b. Марія Цвигун
- c. Олена Реріх
- d. Олена Блаватська

19. Засновником саєнтології вважають:

- a. Рона Габбарда
- b. Ернста Холмса
- c. Миколу Реріха
- d. Мері Бейкер

20. Як в саєнтологів називають накопичений протягом багатьох перевтілень певний життєвий досвід людини:

- a. тетан
- b. карма
- c. інграм
- d. офір

21. Основні положення українського неоязичництва викладено в книзі — «Віра предків наших». Хто їх автор:

- a. Володимир Шаян
- b. Юрій Шилов
- c. Микола Реріх
- d. Лев Силенко

22. Де знаходиться головний молитовний храм рунвірівців — собор святої Матері України:

- a. Київ
- b. Львів
- c. Сент Етьєн
- d. Спрінг Глен

23. Хто зображений на фото:

- a. Володимир Шаян
- b. Юрій Шилов
- c. Микола Реріх
- d. Лев Силенко

24. Засновника якого неорелігійного руху зображено на фото:

- a. Церкви Христа
- b. Церкви Ісуса Христа святих останніх днів
- c. Новоапостольської церкви
- d. Християнської місії «Еммануїл»

25. У якій області України у 1994 році виникла неязичницька організація Собор рідної віри:

- a. Полтавській
- b. Київській
- c. Вінницькій
- d. Львівській

26. «Гиксози, мирно вийшовши з Єгипту, розбудували місто Єрусалим десь за 500 років перед вторгненням жидів до Ханаану. Ханаани звали гиксосів «русами». Ці руси збудували селище Русаса-лем, тобто «Русів постій». З назви Русасалем постало – Єрусалим». З якої книги узято цю цитату:

- a. «Віра Предків наших»
- b. «Мага Віра»
- c. «Повчання. Пісні. Молитви»
- d. «Брама Безсмертя»

27. Письменник і філософ, автор праць, присвячених релігійно-філософським темам у новому світогляді, об'єднаних ним у твір «У Світлі Істини. Послання Ґраалю». Хто зображений на фото:

- a. Рон Габбард
- b. Ернст Холмс
- c. Оскар Бернхардт
- d. Володимир Соловйов

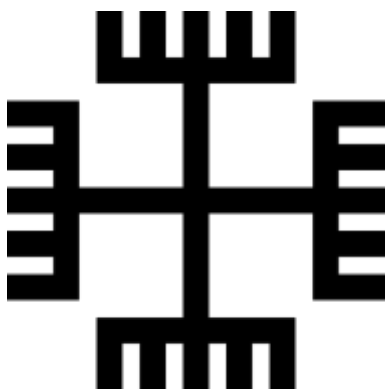
28. «Незалежний пошук істини, вільної від пут марновірства і традицій; єдність людства; центральна принципова і фундаментальна доктрина Віри; єдність усіх релігій; засудження всіх форм упередженості, заснованої на релігійних, расових, класових або національних ознаках; гармонія, яка повинна існувати між релігією і наукою; рівність чоловіків і жінок, двох крил, на яких птах людства може злетіти у повітря; введення обов'язкового навчання; ухвалення міжнародної допоміжної мови; відміна крайнощів багатства і бідності; запровадження світового трибуналу для винесення судової ухвали в суперечках між країнами; піднесення роботи, що виконується на благо суспільства, до розряду поклоніння; встановлення справедливості правлячим принципом в людському суспільстві; прославлення релігії як засобу захисту всіх народів і націй; боротьба за тривкий глобальний мир як найвищу мету людства — це найважливіші принципи, проголошені Багауллою».

В основі якого неорелігійного руху лежать ці ідеї:

- a. Трансцендентальна медитація
- b. Новоапостольська церква
- c. Церква об'єднання
- d. Всесвітня віра багаї

29. «Писати, щоб отримати копійку за слово, смішно. Якщо людина дійсно хоче отримати мільйон доларів, то найкращий спосіб – це заснувати власну релігію». Кому належить цей вислів:

- a. Рону Габбарду
- b. Ернсту Холмсу
- c. Миколі Реріху
- d. Мері Бейкер

30. Що означає цей символ у неоязичницькому РУНвірстві:

- a. Всевидяче око
- b. Сонячний хрест
- c. Руки Бога. Брама Безсмертя

TESTS FOR MONITORING
THE KNOWLEDGE OF STUDENTS

1. What does "sect" mean in Latin:

- a. direction, teaching
- b. approach position
- c. direction theory
- d. teaching approach

2. Alternative religions are also called:

- a. integrative religious teachings
- b. innovative approaches to religion
- c. new age religion
- d. teaching of a new era

3. Which of these movements belongs to Neo-Christian:

- a. Tantrism
- b. New Pentecostals
- c. Kabbalizm
- d. Swami

4. Which of these churches can be attributed to the formation of pro-Neo-Christian:

- a. Christian mission "Emanuil"
- b. Salvation Army
- c. Left-Bank Church of Christ
- d. Resurrected Virgin

5. The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints (Mormons) was created in:

- a. 1830 in the US
- b. 1865 in Switzerland
- c. 1890 in Germany
- d. 1900 in Russia

6. Emanuel Swedenborg's ideas were the basis of:
- Church of Christ
 - New Jerusalem Church
 - New Apostolic church
 - Christian Mission "Emmanuel"
7. Which of these movements belong to neo-Hinduism:
- Charismatic congregations
 - Sufism
 - Kabbalizm
 - Vedic Cultural Society
8. Which of these companies belong to the esoteric associations:
- Brotherhood of the Holy Grail
 - Mother Cathedral of Faith
 - Unification Church
 - Society for Krishna Consciousness
9. International Society for Krishna Consciousness Movement is also known as:
- "Vishnu Khare"
 - "Glory Brahma"
 - "Hare Krishna"
 - "Viva Krishna"
10. The founder of the movement "transcendental meditation" Maharishi Mahesh was a personal guru of:
- Queen Elizabeth II
 - band "The Beatles"
 - band "Scorpions"
 - US President Ronald Reagan

11. Neo-Oriental movements typically use in religious practices:
- karate
 - judo
 - yoga
 - Kung Fu
12. The non-religious movement whose founder was a woman (Nirmala Srivastava):
- Nichiren
 - Mother of God church
 - Osho center
 - Sahaja yoga
13. Residence of the teacher and a place of pilgrimage of the faithful one in the neo-Hindu movements is called:
- temple
 - ashram
 - alcove
 - altar
14. Which religious organization is connected to the terrorist attack in the Tokyo subway:
- Nichiren
 - Great White Brotherhood
 - Aum Shinrikyo
 - Osho center
15. Which of these neo-Hindu organizations emerged earlier than others:
- Transcendental meditation
 - Sahaja yoga
 - International Society for Krishna Consciousness
 - Osho center

16. The founder of Aum Shinrikyo was:

- a. Rajneesh Chandra Mohan
- b. D.T.Sudzuki
- c. Nitidatsu Fujii
- d. Asahara Shoki

17. In 1990, the person was proclaimed the Living God Maria Devi Christos, that Christ in his second coming of the body of his mother:

- a. Yuri Krivonogov
- b. Maria Tsvigun
- c. Sun Moon
- d. Helena Blavatsky

18. The founder of the World Theosophical Society, author of "The Secret Doctrine":

- a. Sofia Kovalevskaya
- b. Maria Tsvigun
- c. Elena Roerich
- d. Helena Blavatsky

19. The founder of the Scientology is:

- a. Ron Hubbard
- b. Ernest Holmes
- c. Nicholas Roerich
- d. Mary Baker

20. How Scientologists call some experience of the person accumulated over many reincarnations:

- a. tetan
- b. karma
- c. Ingram
- d. Ofir

21. The main provisions of the Ukrainian Neopaganism are depicted in the book – “Faith of our ancestors”. Who is its author:

- a. Volodymyr Shayan
- b. Yuriy Shylov
- c. Nicholas Roerich
- d. Lev Sylenko

22. Where is the main prayer of RUN-vira church - Cathedral of the Holy Mother of Ukraine:

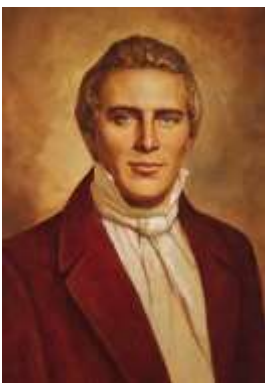
- a. Kiev
- b. Lviv
- c. Saint Etienne
- d. Spring Glen

23. Who is depicted in the picture:

- a. Volodymyr Shayan
- b. Yuriy Shylov
- c. Nicholas Roerich
- d. Lev Sylenko

24. The new religious movement whose founder is shown in the picture:

- a. Church of Christ
- b. The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints
- c. New Apostolic church
- d. Christian Mission "Emmanuel"

25. In which regions of Ukraine, in 1994, there was created Neo-Paganist Organization The Gathering of the native Faith:

- a. Poltava
- b. Kiev
- c. Vinnytsia
- d. Lviv

26. "Hyksoses peacefully came out of Egypt, developed around the city of Jerusalem 500 years before the invasion of Jews to Canaan. Canaan hyksoses were called "rusa". These Russa built village Rusasa-lems, ie "The camp of Russ". From the name Rusasalem there appeared Jerusalem". Which book contains this quote:

- a. "Faith of Our Ancestors"
- b. "Faith Mage"
- c. "dification. Songs. Prayers "
- d. "Immortality Gate"

27. The writer and philosopher, author of works on religious and philosophical themes in the new outlook, combined in his work "In the Light of Truth. Message Of the Grail" presented in the picture is:

- a. Ron Hubbard
- b. Ernest Holmes
- c. Oscar Bernhardt
- d. Vladimir Solovyov

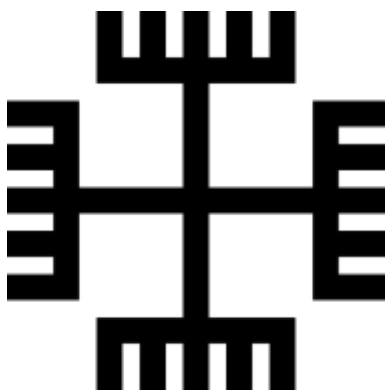
28. *“Independent search for truth, free from the shackles of superstition and tradition; unity of mankind; the central principle and fundamental doctrine of the Faith; unity of all religions; condemnation of all forms of prejudice based on religious, racial, class or national basis; the harmony that should exist between religion and science; Equality between men and women, the two wings on which the human bird can fly in the air; the introduction of compulsory education; adoption of an international auxiliary language; abolition of extremes of wealth and poverty; the introduction of world tribunal for the adjudication rulings in disputes between countries; elevation work performed for the benefit of society, the category of worship; establish justice ruling principle in human society; worship religion as a means of protection of all peoples and nations; a struggle for lasting global peace as the highest aim of mankind - is the most important principles enshrined by Baha'u'llah”.*

The basis of which new religious movement are these ideas:

- a. Transcendental meditation
- b. New Apostolic church
- c. Church associations
- d. Baha'i World Faith

29. “Y'know, we're all wasting our time writing this hack science fiction! You wanta make *real* money, you gotta start a *religion!*”. Who owns this statement:

- a. Ron Hubbard
- b. Ernst Holmes
- c. Nicholas Roerich
- d. Mary Baker

30. What does the symbol of neo-heathen of RUN-vira mean:

- a. seeing eye
- b. Sunny cross
- c. Hands of God
- d. Immortality gate

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточний контроль та самостійна робота											Сума
Змістовий модуль №1	Змістовий модуль № 2										
T1	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	100
10	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	

T1, T2 ... T10 – теми, включені до змістових модулів..

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ СТУДЕНТІВ

Сума балів за всі види навчальної діяльності за 100-бальною шкалою	Форма семестрового контролю залік
90 – 100	зараховано
75-89	
60-74	
35-59	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

DISTRIBUTION OF POINTS

Current control and individual work											Total
Content module №1	Content module № 2										
T1	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	100
10	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	

T1, T2 ... T10 – topics included in the content modules..

THE SCALE OF ASSESSMENT OF STUDENTS' ACHIEVEMENTS

Total points for all the educational activities according to a 100-point scale	Form of the semester control – Test (credit)
90 – 100	passed
75-89	
60-74	
35-59	Not passed with the possibility of re-passing
0-34	Not passed with a mandatory re-learning of the courses

Навчально-методичне видання

Віталій Анатолійович Дмитренко

Олександр Вікторович Лук'яненко

СУЧАСНІ НЕТРАДИЦІЙНІ РЕЛІГІЙНІ ВЧЕННЯ

методичний посібник

для студентів спеціальності 034 Культурологія

освітньо-кваліфікаційного рівня магістр

Українська та англійська мови

Редактор – А. І. Литвиненко

Технічний редактор – В. І. Дмитренко

Коректор – В. І. Дмитренко, Т. В. Коліванова

Здано до набору: 19.01.2017

Підписано до друку: 19.03.2017

Формат: 60x84/24.

Папір офсетний. Друк офсетний.

Ум. друк. арк. 4,8. Вид. № 1418.

Наклад 100 прим.

Віддруковано в ПНПУ імені В. Г. Короленка

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготовників і розповсюджувачів видавничої продукції серія ДК №3817 від 01.07.2010 р.